

सोमवारी सर्वोच्च न्यायालयाने अंमलबजावणी संचालनालयाला (ईडी) फटकारले आणि म्हटले की राजकीय लढाई तपास यंत्रणांमार्फत नव्हे तर निवडणुकीत लढली पाहिजे. ईडीचा असा वापर का केला जात आहे? म्हसूर अर्बन डेव्हलपमेंट बोर्ड प्रकरणात ईडीच्या अपीलाने सुनावणी करताना सोमवारी सीजेआय बीआर गवई आणि न्यायमूर्ती के. विनोद चंद्रन यांच्या खंडपीठाने ही टिप्पणी केली. सीजेआय म्हणाले, "आम्हाला तोंड उघडायला लावू नका. अन्यथा, आम्हाला ईडीबद्दल कठोर टिप्पणी करण्यास भाग पाडले जाईल." ते म्हणाले, माझ्याकडे महाराष्ट्राचा काही अनुभव आहे. कृपया ही हिंसाचार देशभर पसरवू नका, अशा शब्दात त्यांनी ईडीला ताकद दिली.

खरीखरी... नाही म्हणणे शिकलो

अमेरिकेचे अध्यक्ष ट्रम्प यांनी भारताचा पदोपदी अपमान करण्यासाठी जराही कसर ठेवली नाही. किमान दोन डझन वेळा भारत आणि पाकिस्तानचे युद्ध आपणच थांबवले, असे सांगून भारताला डिवचण्याचा प्रयत्न त्यांनी वारंवार केला. आतापर्यंत भारताकडून याबाबतीत कुठलीच प्रतिक्रिया आली नव्हती पण आता युरोपीय राष्ट्रे, अमेरिका आणि नाटो या सर्वांनी मिळून आपल्याला धमकावणे सुरु केलेले आहे. रशियाकडून कूड ऑइल खरेदी करू नका, अन्यथा तुमच्यावर जबर आयात शुल्क लागू केले जाईल अशी धमकी देण्यासाठी हे तथाकथित बडे नेते मागेपुढे पहात नव्हते. शेवटी आपल्या भारताचा सन्मान आणि हितासाठी या कंपूच्या दादागिरी विरुद्ध भारताने भूमिका घेतलेली आहे. हे कधीतरी होणे अपेक्षित होतेच मात्र, यापूर्वी आपण गप्प राहिलो पण अजूनही आपण गप्प राहिलो असतो. तर भारताला या युरोपियन कंपूने फार मोठ्या खड्ड्यात ढकलले असते. आताही भारताने घेतलेली भूमिका या मंडळींना पचणार नाही कारण अमेरिकेकडून महाग दराने तुरडाळ खरेदी करा त्यांच्या अन्धान्याला भारतात प्रवेश द्या, असे दादागिरीचे प्रयोग हल्ली सातत्याने सुरु होते. रशियाकडून कूड ऑइल खरेदी करून त्याचे शुद्धीकरण करण्याचे दोन मोठे प्रकल्प भारतात आहेत, त्यापैकी नायारा ही एक मोठी कंपनी हे काम करीत होती. त्या कंपनीला युरोपियन देशात आता प्रवेश नाही. तेवढ्याच तोलामोलाची कंपनी रिलायन्सचीही आहे, काही दिवसानंतर रिलायन्सवरही ही गाज पडू शकते. आता अमेरिका आणि युरोपीय राष्ट्रे यांच्याविरुद्ध भारताने सरळसरळ भूमिका घेतलेली आहे. या युरोपीयन युनियन मध्ये इंग्लंडचा समावेश नाही. आता इंग्लंड बरोबर व्यापारी करार होतो की नाही किंवा झाल्यास तो भारताकडून असेलच याची शाश्वती नाही. दुसऱ्या महायुद्धात इंग्लंडचा पुढाकार होता त्यावेळी अमेरिका आणि इंग्लंड आणि इतर पाश्चिमात्य राष्ट्रांनी हिटलरचा पराभव केला होता. आता इंग्लंडशी आपले संबंध कसे राहतात हे पंतप्रधान मोदी यांच्या दैनंदिनंतरच कळेल. मग आता भारताजवळ पर्याय कोणता आहे, तर भारताला रशिया आणि चीन यांच्याशी जमवून घ्यावे लागेल. रशिया हा आपला जुना आणि पारंपारिक मित्र आहे पण चीन हा भारताचा मित्र असूच शकत नाही. धोका देण्याच्या बाबतीत चीन हा नामचीन आहे. याच चीनने भारताच्या सर्व शेजारी राष्ट्रांना मोठ्या प्रमाणावर कर्जे देऊन भारताविरुद्ध युद्धच पुकारलेले आहे हे उघड सत्य आहे. याचा अर्थ असा आहे की, भारताला जेवढा धोका अमेरिका आणि त्यांच्या बगल बच्च्यांकडून आहे तेवढाच किंवा त्यापेक्षा जास्त धोका चीनकडून सुद्धा आहे. म्हणजे आता अमेरिकेसोबत आपला करार झाला नाही कारण डोनाल्ड ट्रम्प म्हणतील तसा करार करण्यासाठी आपण तयार नाही. तर त्यामुळे जागतिक व्यापारात भारतासमोर यापुढे मोठे संकट उभे राहू शकते. जगातील सर्वात मोठी लोकसंख्या असलेल्या भारताला ही मंडळी डाववळू शकणार नाहीत हेही तितकेच खरे आहे. तरीही आज भारताला नवे मित्र जोडण्याची गरज आहे. ही गोष्ट सुद्धा सत्य आहे की रशिया आपला जुन्या काळापासूनचा मित्र आहे. इराण सुद्धा आपला मित्र होता परंतु आपल्या डकमळीत परराष्ट्रीय धोरणामुळे अनेक मित्र दुरावलेले आहेत. त्यातच सध्याची ट्रम्पची दादागिरी बघून युरोपियन राष्ट्रेही भारताला छेडू शकतात कारण अशा अनेक बाबी आहेत कि, ज्या आपल्याला आयात केल्याशिवाय गत्यंतर नाही. साधी रासायनिक खतांची गोष्ट घेतली तरी डीएपी आणि युरिया या दोन रासायनिक खतांची निर्यात चीनने भारतासाठी जवळजवळ बंदच करून टाकलेली आहे. युरियाच्या टंचाईमुळे शेतकऱ्यांना भयानक त्रास सोसावा लागत आहे त्यासाठी मोठमोठ्या रांगा लागलेल्या दिसतात. भारतातील इलेक्ट्रिक वाहनांना चीनकडून काही गोष्टी खरेदी कराव्या लागतात, त्यामध्ये लिथियम बॅटरी आणि त्यातील धातू ही खूप महत्वाची गोष्ट आहे. त्यावर सुद्धा चीन बंदी आणू शकतो म्हणजे हा उद्योगही रसातळाचा जाऊ शकतो. २०१४ पूर्वी भारत आणि चीन जवळ जवळ बरोबरीत होते मात्र, गेल्या दहा-बारा वर्षांमध्ये चीनने योजनाबद्ध रीतीने अतिप्रचंड प्रगती केलेली आहे. याचे परिणाम पुढील काळात आपल्याला भोगावे लागू शकतात कारण गहू आणि तांदूळ यामध्ये आपण स्वयंपूर्ण आहोत. पण आपले दर एकरी उत्पादन चीनपेक्षा ५० टक्क्यांहून कमी आहे त्यामुळे आपल्याला यापुढे अनेक समस्यांचा सामना करावा लागतो लागू शकतो. आता यातून मार्ग काढणे हेच आता सरकारचे मोठे काम ठरणार आहे. पण एक गोष्ट अत्यंत महत्वाची झालेली आहे आणि ती म्हणजे अमेरिकेला हवा तसा करार करण्यास आपण नकार दिलेला आहे. भारताच्या इतिहासातील अत्यंत कठीण प्रसंगात किंवा कठीण काळात सध्या आपण वावरत आहोत. आज सकाळी पत्रकारांसोबत बोलताना मोदीजींनी विरोधी पक्षांना सहकार्याचे आवाहन केलेले आहे, ते सहकार्य दोन्ही बाजूंकडून सद्भावना असली तर आणि तरच शक्य आहे. एकूणच सध्याची परिस्थिती गोंधळाची आहे हे आपण मान्य केले पाहिजे. त्यातून बाहेर पडण्यासाठी आपल्याला एकीची वज्रमूठ करावी लागेल आणि त्यासाठी सरकारलाच पुढाकार घ्यावा लागेल. ही काळ्या दगडावरची रेष आहे, हे कोणीही विसरू नये.

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २१ :

मुंबई उच्च न्यायालयाने २००६ च्या मुंबई लोकल ट्रेन बॉम्बस्फोट प्रकरणात एक मोठा निकाल दिला आणि सर्व आरोपींची निर्दोष मुक्तता केली आहे. न्यायमूर्ती अनिल किलोर आणि न्यायमूर्ती एस.जी. चांडक यांच्या न्यायपीठाने हा निर्णय दिला आहे. या प्रकरणातील एकूण १२ आरोपींना यापूर्वी कनिष्ठ न्यायालयाने दोषी ठरवले होते, त्यापैकी ५ जणांना मृत्युदंड आणि ७ जणांना जन्मठेपेची शिक्षा सुनावण्यात आली होती. मात्र, उच्च न्यायालयात सुनावणीदरम्यान, ११ आरोपींना निर्दोष मुक्त करण्यात आले आहे. तर यातील एका आरोपीचा आधीच मृत्यू झाला आहे.

मुंबई रेल्वे बॉम्बस्फोट प्रकरणातील सर्व १२ आरोपींना उच्च न्यायालयाने निर्दोष मुक्त केले. उच्च न्यायालयाने म्हटले की, आरोपींविरुद्धचा खटला सिद्ध करण्यात सरकारी पक्ष अपयशी ठरला. घटनेला १९ वर्षे झाल्यानंतर हा निर्णय देण्यात आला आहे.

न्यायाधीश अनिल किलोर आणि न्यायमूर्ती श्याम चांडक यांच्या विशेष न्यायपीठाने म्हटले की, सरकारी पक्षाने सादर केलेले पुरावे आरोपींना दोषी ठरवण्यासाठी निर्णायक नाहीत.

११ जुलै २००६ रोजी मुंबईच्या पश्चिम उपनगरीय भागात सात गाड्यांमध्ये साखळी स्फोट झाले होते.

फिर्यादी पक्षाला आरोप सिद्ध करण्यात अपयश : १८९ जणांचा गेला होता बळी

तरवण्यासाठी निर्णायक नाहीत.

११ जुलै २००६ रोजी मुंबईच्या पश्चिम उपनगरीय भागात सात गाड्यांमध्ये साखळी स्फोट झाले होते.

त्यात १८९ प्रवासी मृत्युमुखी पडले

आणि ८२४ लोक जखमी झाले होते. हे स्फोट संध्याकाळी ६:२४ ते ६:३५ दरम्यान झाले. हा तो वेळ होता जेव्हा

लाखो प्रवासी काम केल्यानंतर मुंबईच्या लोकल ट्रेनमधून घरी परततात.

पोलिसांनी आरोपपत्रात ३० जणांची आरोपी म्हणून नावे दिली होती. त्यापैकी

१३ जण पाकिस्तानी नागरिक असल्याचे आढळून आले.

प्रेशर कुकर वापरून स्फोट

११ जुलै २००६ रोजी मुंबईत संध्याकाळी ६:२४ ते ६:३५ दरम्यान एकामागून एक सात स्फोट झाले. हे सर्व स्फोट मुंबईच्या पश्चिम रेल्वेवरील लोकल ट्रेनच्या प्रथम श्रेणीच्या डब्यात झाले. हे स्फोट खार, वांद्रे, जोगेश्वरी, माहिम, बोरिवली, माटुंगा आणि मीरा-भाईंदर रेल्वे स्थानकांजवळ झाले. ट्रेनमध्ये लावलेले बॉम्ब आरडीएक्स, अमोनियम नाइट्रेट, इंधन तेल आणि खिळ्यांनी बनलेले होते, जे सात प्रेशर कुकरमध्ये ठेवण्यात आले होते आणि टायमर वापरून उडवले गेले.

२० जुलै २००६ ते ३ ऑक्टोबर २००६ दरम्यान दहशतवाद विरोधी पथकाने आरोपींना अटक केली. त्याच वर्षी नोव्हेंबरमध्ये, आरोपींनी न्यायालयाला लेखी माहिती दिली की, त्यांच्याकडून जबरदस्तीने कबुलीजबाब घेण्यात आले. आरोपपत्रात ३० आरोपींना दाखल करण्यात आले होते. यापैकी १३ जण पाकिस्तानी नागरिक म्हणून ओळखले गेले.

(अधिक वृत्त २ पान वर)

ऑपरेशन सिंदूर पूर्णपणे यशस्वी पीएम मोदी

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २१ :

पावसाळी अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी सोमवारी, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी संसदेच्या आवारात माध्यमांना संबोधित केले. ते म्हणाले, 'ऑपरेशन सिंदूर यशस्वी झाले. आम्ही ऑपरेशन सिंदूर अंतर्गत २२ मिनिटांत दहशतवाद्यांचे अड्डे उद्ध्वस्त केले.

उपराष्ट्रपती धनखड यांचा राजीनामा

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २१ :

जगदीप धनखड यांनी उपराष्ट्रपती पदाचा राजीनामा दिला आहे. त्यांनी आपल्या राजीनाम्यामागे आरोप्यांचे कारण दिले आहे. राष्ट्रपतींना पत्रात लिहिले, 'आरोप्याला प्राधान्य देऊन आणि वैद्यकीय सल्ल्याचे पालन करून, मी भारताच्या उपराष्ट्रपती पदाचा तात्काळ राजीनामा देत आहे.

पत्रात त्यांनी राष्ट्रपतींचे सहकार्य आणि सौहार्दपूर्ण संबंधांबद्दल आभार मानले. त्यांनी पंतप्रधान

आणि मंत्रिमंडळाचे सहकार्याबद्दल आभार मानले. २०२२ मध्ये, जगदीप धनखड यांनी १४ वे उपराष्ट्रपती म्हणून शपथ घेतली. ६ ऑगस्ट २०२२ रोजी झालेल्या उपराष्ट्रपती निवडणुकीत धनखड यांनी विरोधी उमेदवार मार्गरेट अल्टा यांचा पराभव केला. धनखड यांची ३० जुलै २०१९ रोजी राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांनी बंगालचे २८ वे राज्यपाल म्हणून नियुक्ती केली. ते १९८९ ते १९९१ पर्यंत सौहार्दपूर्ण संबंधांबद्दल आभार मानले. त्यांनी पंतप्रधान राजस्थानातील झुंझुनू येथून लोकसभा खासदार होते.

गट ड कर्मचाऱ्यांचा आंदोलनाला पाठिंबा

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. २१ :

महाराष्ट्रातील शासकीय रुग्णालये आणि वैद्यकीय शिक्षण संस्थांमध्ये गंधीर तणाव निर्माण झाला आहे. १८ जुलैपासून आझाद मैदान, मुंबई येथे सुरु झालेल्या परिचारीकांच्या बेमुदत संप आंदोलनाला राज्य सरकारी गट-ड (चतुर्थश्रेणी) कर्मचारी मध्यवर्ती महासंघाने ठाम आणि जाहीर पाठिंबा दिला आहे.

बांगलादेश वायूदलाचे विमान शाळेवर कोसळले पायलटसह १९ ठार

■ वृत्तसंस्था, ढाका, दि. २१ :

सोमवारी ढाका येथील एका शाळेवर बांगलादेश हवाई दलाचे एक प्रशिक्षण विमान कोसळले. या अपघातात पायलटसह १९ जणांचा मृत्यू झाला आहे. या अपघातात १६४ हून अधिक लोक जखमी झाले आहेत. ६० हून अधिक जखमींना बर्न

इन्स्टिट्यूटमध्ये रेफर करण्यात आले आहे. किरकोळ जखमी झालेल्या अनेकांवर उतरा मेडिकल कॉलेजमध्ये उपचार सुरु आहेत. जखमींना हातगाडीतून व्हीडिओही समोर आला आहे. अनेक जखमी मुलांना हेलिकॉप्टरने रुग्णालयात नेण्यात आले.

गांधार फाउंडेशनच्या मोफत डायलिसिस सेंटरचे मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्या हस्ते उद्घाटन

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. २१ :

राज्यात आरोग्य सेवा अधिक सक्षम करत सामान्य माणसाला दर्जेदार आरोग्य सेवा मिळवतात, यासाठी शासन अनेक योजना, उपक्रम राबवत आहे. शासनाच्या या योजना उपक्रमांबरोबरच सामान्य माणसाला आरोग्याच्या अत्यावश्यक सेवा मिळण्यासाठी सामाजिक संस्थांचे योगदान मोलाचे ठरत असल्याचे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी केले. गांधार फाउंडेशननेर्फे डीएचएल पार्क गोंगाव पश्चिम येथे उभारण्यात आलेल्या अत्याधुनिक मोफत डायलिसिस सेंटरचे उद्घाटन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते करण्यात आले. या कार्यक्रमात मुख्यमंत्री फडणवीस बोलत होते. फडणवीस म्हणाले, राज्यातील कोणताही रुग्ण आरोग्य सेवेपासून वंचित राहू नये, त्याला वेळेत उपचार मिळवेत हा शासनाचा प्रयत्न आहे. यासाठी राज्यात महात्मा फुले जन आरोग्य योजनेतून पाच लाखपर्यंतचे उपचार मोफत दिले जातात. मुख्यमंत्री वैद्यकीय कक्षाच्या माध्यमातून चॅरिटेबल

हॉस्पिटलसमधील राखीव बेड्स गरजूंना मिळवेत यासाठीही काम केले जात आहे.

सामाजिक उत्तरदायित्व जपत मोफत डायलिसिस सेंटरच्या माध्यमातून रुग्ण सेवेचा घेतलेला हा वसा सामाजिक क्षेत्रात काम करणाऱ्यांसाठी प्रेरणादायी असल्याचे त्यांनी सांगितले. गांधार फाउंडेशनमार्फत या डायलिसिस सेंटरमधून दररोज ३० रुग्णांना मोफत डायलिसिस उपचार देण्यात येणार असल्याचे यावेळी सांगण्यात आले. यावेळी आमदार

विद्या ठाकूर आणि आमदार योगेश सागर यांनी मनोगत व्यक्त केले. या कार्यक्रमात गांधार फाउंडेशनच्यावतीने मुख्यमंत्री सहायता निधीसाठी २१ लाखाचा धनादेश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात आला. कार्यक्रमास आमदार विद्या ठाकूर, आमदार योगेश सागर, आमदार अनुल भातखळकर, प्रवीण देकर, गांधार ग्रुप ऑफ कंपनीचे चेअरमन रमेश पारेख, डॉक्टर श्याम अग्रवाल, समीर पारेख आदी उपस्थित होते.

महाराष्ट्रातील तमाम जनतेचे वाली, सर्वसामान्यांच्या हक्काचा आधार. राज्याचे कर्तव्यप्रिय मुख्यमंत्री तथा गडचिरोली विस्तारपथे पालकमंत्री

मा. श्री. देवेंद्रजी फडणवीस साहेब यांच्या वाढदिवसानिमित्त

तथा चाकीस लाख वृक्षाशोपणाचा पहिला टपा विकसित

हार्दिक शुभेच्छा

मा. श्री. कृष्णाजी गजबे
माजी आमदार - आरमोरी विधानसभा क्षेत्र

महाराष्ट्रातील तमाम जनतेचे वाली, सर्वसामान्यांच्या हक्काचा आधार. राज्याचे कर्तव्यप्रिय मुख्यमंत्री तथा गडचिरोली विस्तारपथे पालकमंत्री

मा. श्री. देवेंद्रजी फडणवीस साहेब यांच्या वाढदिवसानिमित्त

तथा चाकीस लाख वृक्षाशोपणाचा पहिला टपा विकसित

हार्दिक शुभेच्छा

मा. डॉ. अशोक नेते
माजी खासदार
तथा भाजपा अनुसूचित जनजाती मोर्चाचे राष्ट्रीय महामंत्री

तटकरेनीच हल्ला घडवून आणला

मुंबई : लातूरमध्ये छावा संघटनेचे नेते विजयकुमार पाटील आणि त्यांच्या कार्यकर्त्यांना राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या कार्यकर्त्यांकडून झालेल्या बेदम मारहाणीच्या घटनेने राज्यात खळबळ उडवली आहे. या हल्ल्याच्या पार्श्वभूमीवर मराठा आरक्षण आंदोलनाचे नेते मनोज जरांगे पाटील यांनी थेट अजित पवारांच्या राष्ट्रवादीचे प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांच्यावर गंभीर आरोप केले आहेत. सुनील तटकरेनीच मराठा देधातून छावाच्या कार्यकर्त्यांवर हल्ला घडवून आणला, असे मनोज जरांगे म्हणलेत. तसेच या प्रकरणी गृहमंत्र्यांनी कठोरत कठोर कारवाई करावी, अशी मागणीही मनोज जरांगे यांनी केली आहे.

हा हल्ला तटकरे यांनीच घडवून आणला आहे, अशी आमची शंका आहे. हा पूर्वनिर्वाचित प्रकार आहे. यामध्ये मराठा समाजाविषयी असलेला द्वेष स्पष्टपणे दिसतो. विजय भैया हे शेतकऱ्यांचे लेकरू आहे. ते जर आज मागणी करायला गेले तर तुम्ही त्यांना मारता. म्हणजे हे तुम्हाला सोपे जाणार नाही. असा इशारा मनोज जरांगे यांनी दिला आहे.

कोकाटेंचा राजीनामा केव्हा घेणार ?

मुंबई : लातूर येथील सुनील तटकरे यांच्या पत्रकार परिषदेत झालेल्या हिंसक घटनेनंतर राष्ट्रवादी युवक काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष सूरज चव्हाण यांची पदावरून हकालपट्टी करण्यात आली आहे. या प्रकरणावरून विरोधक कृषिमंत्री कोकाटेंच्या राजीनाम्याची मागणी करत आहेत. मोठ्या माशाला वाचवण्यासाठी लहान माशा बळी देऊन चालणार नाही, असे राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षाच्या महिला प्रदेशाध्यक्षा रोहिणी खडसे यांनी म्हटले आहे. तर सूरज चव्हाणावर ऋक्कटझाला, पण अटक कधी होणार ? तसेच माणिकराव कोकाटे यांचा राजीनामा कधी घेणार ? असा सवाल सामाजिक कार्यकर्त्या अंजली दमानिया यांनी केला आहे.

खासदार सुनील तटकरे हे रविवारी लातूर दौऱ्यावर आले असताना छावा संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी त्यांच्यावर पत्ते फेकत सभागृहात रमी खेळणाऱ्या कृषि मंत्र्याचा राजीनामा घेण्याची मागणी निवेदनाद्वारे केली. छावाचे कार्यकर्ते बाहेर येताच त्यांना राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या पदाधिकाऱ्यांनी त्यांना बेदम मारहाण केली. यावर आता रोहिणी खडसे आणि अंजली दमानिया यांनी सोशल मीडियावर पोस्ट करत अजित पवारांकडे माणिकराव कोकाटेंच्या राजीनाम्याची मागणी केली आहे.

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी त्यांच्या बेलगाम झालेल्या युवक प्रदेशाध्यक्षा राजीनामा घेतला ही स्वागतार्ह बात आहे. पण त्यांनी दुधाची भूक ताकावर भागवण्यासारखा प्रकार करू नये. मोठ्या लाडक्या माशाला वाचवण्यासाठी फक्त लहान माशाचा बळी देऊन चालणार नाही. अजितदादांनी मस्तबाल कृषी मंत्री माणिकराव कोकाटे यांचाही राजीनामा घ्यावा, अशी आमची मागणी असल्याचे रोहिणी खडसे म्हणाल्या. हे प्रकरण त्यांच्यापासूनच सुरू झाले. त्यामुळे बेजबाबदार, सभागृहाचा, शेतकऱ्यांना अवयाम करणाऱ्या मंत्र्यांचाही राजीनामा घ्यायला हवा, असे रोहिणी खडसे म्हणाल्या.

अंजली दमानिया काय म्हणाल्या ?

१५ तासांनंतर अजित पवारजी आपल्याला आत्मसाक्षात्कार झाला आणि मग आपण सूरज चव्हाण यांना राजीनामा देण्याचे आदेश दिलेत त्याबद्दल जनता आपली आभारी आहे. त्यांच्यावर ऋक्कटझाला, पण अटक कधी होणार ? असा सवाल अंजली दमानिया यांनी केला आहे. ते आदेश आपण उपमुख्यमंत्री म्हणून द्यावेत, असेही त्यांनी म्हटले. तसेच आता माणिकराव कोकाटे यांचा राजीनामा कधी घेणार ? असा सवालही अंजली दमानिया यांनी अजित पवारांना केला आहे.

दाबेली विक्रेत्याचा खून

पुणे : पुणे शहरातील पर्वती दर्शन परिसरात एका कच्ची दाबेली विक्रेत्या तरुणाच्या गळ्यावर चाकूने समासप वार करून निवृण खून करण्यात आल्याची घटना सोमवारी घडली. या घटनेनंतर पोलिसांनी पसार झालेल्या हल्लेखोराला अटक केली. दिनेश प्रभाकर क्षीरसागर (३५, मूळ राहणार यवतमाळ) असे अटक करण्यात आलेल्या आरोपीचे नाव आहे. सदर आरोपी हा फिरस्ता असून त्याला दारूचे व्यसन देखील आहे. आहे. दानिश सिद्दीकी (वय २५, रा. पर्वती दर्शन, पुणे) असे खून झालेल्या तरुणाचे नाव आहे. दानिश सिद्दीकी हा त्याचा भाऊ, त्याच्या पत्नीसह मागील काही वर्षांपासून पर्वती दर्शन परिसरात राहात होता. पर्वती दर्शन भागत तो हातगाडीवर कच्ची दाबेली विक्री व्यवसाय करत होता.

फिर्यादी पक्षाचे अपयश, साक्षीदारांचे जबाब, आरोपींचा युक्तिवाद सर्वच मुद्यांवर हायकोर्टाचे बोट

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २१ :

मुंबई उच्च न्यायालयाने सोमवारी मुंबईतील २००६ च्या साखळी बॉम्बस्फोटातील १२ आरोपींची निर्दोष सुटका केली. हा निकाल देताना कोर्टाने या खटल्यातील मुख्य मुद्दे प्रभावीपणे मांडण्यात वकिलांना अपयश आल्याचे नमूद केले आहे.

एवढेच नाही तर बॉम्ब तयार करताना पाहिल्याचा दावा करणारा एक साक्षीदार चकक १०० दिवस गप्प होता, तर अन्य एका साक्षीदाराला घटनेनंतर ४ वर्षांपेक्षा आरोंपींना ओळखण्यात अपयश आल्याचे निरीक्षणही कोर्टाने या प्रकरणी नोंदवले आहे.

न्यायमूर्ती किलोर व न्यायमूर्ती एस एम चांडक यांच्या विशेष खंडपीठांने २००६ च्या मुंबई रेल्वे बॉम्बस्फोटाप्रकरणी ५ आरोपींना कनिष्ठ न्यायालयाने ठोठावलेली फाशीची शिक्षा रद्दबातल ठरवत सर्वच १२ आरोपींची निर्दोष सुटका केली.

कोर्टाने नोंदवलेली ठळक निरीक्षणे :

अवघ्या ४ वर्षांच्या कालावधीनंतर साक्षीदार आरोपीला ओळखू शकले नाही,

हे अत्यंत असामान्य आहे. सरकारी वकिलांचे पुरावे दोषसिद्धीसाठी पुरेसे नव्हते. फिर्यादी पक्ष प्रत्येक गुन्हात आरोपींविरुद्ध वाजवी संशयापलीकडे गुन्हा सिद्ध करण्यात पूर्णपणे अपयशी ठरला आहे. असे मानल्यानंतर, आरोपींनी ज्या गुन्हासाठी त्यांना दोषी ठरवण्यात आले आहे आणि शिक्षा सुनावण्यात आली आहे तेच गुन्हे केले आहेत अशी खात्री पटणे

राहिला. सुरुवातीला तो संशयित होता. पण नंतर त्याने त्याचा जबाब बदलला. सरकारी पक्ष दोषसिद्धी कायम ठेवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या कायदेशीर बाबी पूर्ण करण्यात साफ अपयशी ठरला आहे. पुस्तके, नकाशे, सीपीयू आदी वस्तूंची जपती सिद्ध झाल्याचे मानले गेले तरी, आरोपींविरुद्ध सध्याचा गुन्हा सिद्ध करण्यासाठी ते पुरेसे नाही. कबुलीजबाबातील विधाने सत्य आणि विविध कारणांमुळे पूर्ण आढळली नाहीत, ज्यात काही भाग समान आणि कांही केलेले आढळले. आरोपींनी कबुलीजबाब घेण्यासाठी आपला छळ झाल्याचा आरोप केला होता. त्यांना हा आरोप सिद्ध करण्यात यश आले. शिवाय, बचाव पक्षाने सीडीआर न पुरवल्याबद्दल प्रतिकूल निष्कर्ष काढण्याची विनंती केली. रेकॉर्ड तपासल्यावर, आम्हाला बचाव पक्षाच्या बाबतीत तथ्य आढळले, असेही कोर्टाने आपल्या निकालपत्रात म्हटले आहे.

मंत्री आणि आमदार खरेच माजलेत

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २१ :

राज्यात दररोज सहा शेतकरी आत्महत्या करत असताना कृषिमंत्री विधानसभेत ऑनलाईन रमी खेळत बसतात, हे महाराष्ट्राची लाज वेशीवर टांगण्यासारखे असल्याचा संताप काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी व्यक्त केला आहे.

मंत्र्यांना काहीच भान राहिले नाहीये. आमदार, मंत्री, पदाधिकारी सगळेच माजलेत. मुख्यमंत्री आणि दोन्ही उपमुख्यमंत्री या माजलेल्या लोकांना वेसन घालू शकत नाहीत. फक्त विरोधकांवर कारवाई करण्याची मर्दुमकी दाखवण्याऐवजी निर्लज्ज कृषिमंत्री आणि गुंडगिरी करणाऱ्या पदाधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्याची धमक दाखवा, ह्या असा थेट इशारा सपकाळ यांनी दिला.

विधानभवनातील हाणामारीवर मुख्यमंत्री म्हणाले होते, आमदार माजलेत. यावर उत्तर देताना सपकाळ म्हणाले, आमदारच नाही तर मंत्री आणि पदाधिकारीही माजलेत हे मुख्यमंत्र्यांना दिसत नाही का ? कृषिमंत्री कधी शेतकऱ्यांना भिकारी म्हणतात, कधी कर्मचाऱ्यांच्या पैशातून लग्न करतात म्हणतात, आणि आता सभागृहात रमी खेळत बसतात. या घटनेच्या निषेधार्थ छावा संघटनेने लातूरमध्ये राष्ट्रवादी प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांना पत्त्यांचा सेट देत आंदोलन केले. हा निषेधाचा मार्ग असताना, अजित पवारांच्या गुंडांनी आंदोलकांवर हल्ला केला. हा माज कशातून येतो ? सत्ता डोक्यात गेलेली आहे, पण ही नशा फार काळ टिकत नाही, असा इशारा त्यांनी दिला.

हनीट्रॅप प्रकरणावरून सरकारवर हल्लाबोल

राज्यातील काही मंत्री व अधिकारी हनीट्रॅपमध्ये अडकलेत, असे काँग्रेसने सभागृहात सांगितले. तरी मुख्यमंत्री असे काही घडले नाही म्हणाले. मुख्यमंत्र्यांचा निकटवर्तीय मंत्री आणि हनीट्रॅपमधील व्यक्तींचा फोटो समोर आलाय. सरकार हे प्रकरण ढपडपेतय. उच्चस्तरीय चौकशी झालीच पाहिजे, अशी मागणी सपकाळ यांनी केली.

सुप्रीम कोर्टात अपिल करण्याची शिंदे गटाची मागणी

मुंबई २००६ रेल्वे साखळी बॉम्बस्फोट प्रकरणातील ११ आरोपींना उच्च न्यायालयाने निर्दोष मुक्त केले. पार्श्वभूमीवर राज्यभरातून तीव्र प्रतिक्रिया उमटत आहेत. या निर्णयावर प्रतिक्रिया देताना शिंदे गटाचे नेते कृष्णा हेडगे यांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली. ७/११ दुर्घटना आरोपींना आरोपमूर्त करणे दुःखद असल्याचे ते म्हणले. या निर्णयाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात अपील करावे, अशी मागणी त्यांनी मुख्यमंत्री न्यायालयाने

काँग्रेस सरकारवही आरोप केले आहेत. २००६ मध्ये झालेल्या मुंबईतील ७/११ रेल्वे साखळी बॉम्बस्फोटाच्या घटनेमुळे संपूर्ण देश हादरून गेला होता २०० हून अधिक निष्पाप नागरिकांचा मृत्यू झाला होता आणि ७०० पेक्षा अधिक लोक गंभीर जखमी झाले होते. या प्रकरणात अनेक वर्षे तपास आणि न्यायालयीन प्रक्रिया सुरू होती. सत्र काही आरोपींना दोषी ठरवून शिक्षा दिली होती. मात्र उच्च न्यायालयाने त्या निर्णयाला उलथवत

आरोपींना निर्दोष घोषित केले. उच्च न्यायालयाने या प्रकरणातील आरोपींना निर्दोष सोडल्याचे ऐकून अतिशय दुःख झाले. आम्ही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना विनंती करतो की, त्यांनी तातडीने उच्च न्यायालयाच्या या निर्णयाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात अपील करावे. जर हे प्रकरण न्यायाच्या अंतिम टप्प्यात पोहोचत असेल, तर त्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाचा दरवाजा ठोठावणे आवश्यक आहे. हेडगे यांनी महाराष्ट्र सरकारकडे मागणी केली की, सर्वोच्च न्यायालयात अपील करताना एक सक्षम कायदेशीर टीम नियुक्त करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचाच जुगाराचा डाव करून टाकलाय...

जितेंद्र आव्हाडांकडून कृषिमंत्र्यांचे आणखी दोन व्हिडिओ शेअर, मागेल तेवढे पुरावे देण्याचे आव्हान

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २१ :

विधिमंडळाच्या सभागृहात प्रश्नोत्तरांचा तास सुरू असतानाच राज्याचे कृषिमंत्री माणिकराव कोकाटे हे मोबाइलवर जंगली रमी हा ऑनलाईन जुगार खेळताना आढळल्याच्या प्रकरणात आता नवा टिव्स्ट आला आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार पक्षाचे आमदार जितेंद्र आव्हाड यांनी कोकाटेंचे पत्ते खेळतानाचे आणखी दोन व्हिडिओ समोर आणून खळबळ उडवून दिली आहे. दोन्ही व्हिडिओ व्यवस्थित बघा... कुठला पत्ता कुठे आणि कसा हलवला आहे, हे दिसेल, असा दावा जितेंद्र आव्हाड यांनी केला आहे. तसेच मागेल तेवढे पुरावे देण्याचे आव्हानही आव्हाड यांनी दिले आहे.

आमदार रोहित पवार यांनी काल कृषिमंत्री माणिकराव कोकाटे यांचा विधिमंडळाच्या सभागृहात पत्ते खेळतानाचा व्हिडिओ त्यांच्या

कुठला पत्ता कुठे आणि कसा हलवला आहे, हे दिसेल, असा दावा करत कोकाटेंच्या स्पष्टीकरणावर पाणी फेरले आहे. एकीकडे विधिमंडळाचे कामकाज सुरू आहे; प्रश्नोत्तरांचा तास सुरू आहे अ-दुसरीकडे कृषिमंत्री माणिकराव कोकाटे हे जंगली रमी खेळत होते. त्याचा व्हिडिओ प्रसारित झाल्यानंतर, माणिकराव कोकाटे यांच्या पहिल्या व्हिडिओत ते जंगली रमी खेळतच नव्हते जाहिरात बघत होते असे सांगण्यात येत होते. आता मी दोन व्हिडिओ देतोय. दोन्ही व्हिडिओ व्यवस्थित बघा... कुठला पत्ता कुठे आणि कसा हलवला आहे, हे दिसेल, माणिकराव कोकाटे हेच ऑनलाईन जुगाराचे पत्ते आपल्या बोटाने सरकवत आहेत. आणखी किती पुरावे हवेत ते सांगा; मागल तेवढे पुरावे देतो, असे आव्हानही आव्हाड यांनी दिले आहे. महाराष्ट्राचाच जुगाराचा डाव करून टाकलाय...! असे म्हणत आव्हाड यांनी संताप व्यक्त केला.

पत्ते उधळणे योग्य नव्हते

■ वृत्तसंस्था, नाशिक, दि. २१ :

लातूर येथे अजित पवारांच्या राष्ट्रवादीच्या कार्यकर्त्यांनी छावा संघटनेच्या कार्यकर्त्यांना बेदम मारहाण केली होती. या सगळ्यावर राष्ट्रवादीचे ज्येष्ठ नेते छगन भुजबळ यांनी प्रतिक्रिया दिली आहे.

राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रवक्ता सूरज चव्हाण यांच्या राजीनाम्यावर तसेच लातूरच्या घटनेवर विचारण्यात आले असता छगन भुजबळ म्हणाले, मला त्याची माहिती नाही. अजित दादांनी काय आदेश दिले आहेत मला माहीत नाही. ज्यांना निवेदन द्यावे त्यांनी द्यावे. पण, पत्ते उधळणे योग्य नाही, पत्ते खेळणे हा प्रकार काय तटकरे यांनी केला नव्हता, असे म्हणत भुजबळ यांनी माणिकराव कोकाटे यांना अत्यक्ष टोला लगावला आहे.

सूरज चव्हाण यांचा तात्काळ राजीनामा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २१ :

लातूरमध्ये राष्ट्रवादी काँग्रेस आणि छावा संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांमध्ये काल सहाकार्यांना आणि कार्यकर्त्यांना उद्देशून आणि निषेधाह असल्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी म्हटले आहे. हिंसेला, असभ्य वर्तनाला किंवा असंसदीय भाषेला मी ठामपणे विरोध करतो, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

समाजातील प्रत्येक घटकाच्या न्याय्य मागण्यांचा आणि भावनांचा आम्ही मनापासून सन्मान करतो. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाची ओळख ही छत्रपती शिवाजी महाराज, शाहू महाराज, महात्मा फुले आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या लोकशाही, समता व बंधुत्वाच्या

विचारांवरच उभी आहे, असेही त्यांनी आपल्या पोस्टमध्ये नमूद केले. अजित पवार यांनी आपल्या सर्व सहकार्यांना आणि कार्यकर्त्यांना उद्देशून सांगितले की, सामाजिक जीवनात काम करत असताना नेहमी लोकशाही, शांतता आणि अहिंसा या मूल्यांना प्राधान्य द्या. लातूरमध्ये घडलेल्या या घटनेच्या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रवादी युवक काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष सूरज चव्हाण यांना त्यांच्या पदाचा तात्काळ राजीनामा देण्याच्या स्पष्ट सूचना दिल्याचे अजित पवार यांनी जाहीर केले. पक्षाच्या मूल्यांच्या विरोधात जाऊन केले जाणारे कोणतेही वर्तन कोणत्याही स्थितीत स्वीकारले जाणार नाही, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

१ हजार कुटुंबांच्या जखमा पुन्हा भळभळल्या

शेकडोंचा बळी घेतला कोणी ?

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २१ :

२००६ च्या ११ जुलैची एक शांत पावसाळी सायंकाळ... मुंबईतील चाकरमान्यांची पाऊले दिवसभराचे कामकाज संपवून आपल्या घराच्या दिशेने वळली होती. त्यांच्या गर्दीने लोकलचे डबे खचाखच भरले होते. तेव्हा अचानक रेल्वे लागोपाट झालेल्या स्फोटांनी हादरली. काय घडले ? कसे घडले ? हे कुणालाच समजना... स्फोटांचे खरे कारण कळतेपुढे १८९ जणांचा बळी गेला होता, तर ७०० हून अधिक जणांना कायमचे अपंगत्व प्राप्त झाले होते. मुंबई हायकोर्टाने सोमवारी या स्फोटांसाठी कथितपणे जबाबदार असणाऱ्या सर्वच १२ आरोपींची निर्दोष सुटका केली. यामुळे भारताच्या इतिहासातील या काळ्याकुट्ट घटनेत आणखी एक गमावणाऱ्या व कायमचे अंध झालेल्या जवळपास १ हजार कुटुंबांच्या जखमा पुन्हा भळभळल्या आहेत.

देशात कुठेही जातीय हिंसाचार झाला, तर त्याचे गंभीर परिणाम मुंबईला भोगावे लागतात. अयोध्येत बाबरी मस्जिद पाडण्यात आली. त्यानंतर लगेचच मुंबईत साखळी बॉम्बस्फोट झाले. गोधरा हत्याकांडानंतर गुजरातमध्ये दंगल उसळली. त्यावर प्रतिक्रिया म्हणून मुंबईत बॉम्ब फोडण्यात आले. यामागे एकच कारण आहे, ते म्हणजे भारताचा आर्थिक कणा असणाऱ्या मुंबईची गाडी रुळावरून घसरवायची. पण मुंबई अशा घटनांनी थांबली नाही. ती पुन्हा सावरली. पण सोमवारी २००६ मध्ये मुंबईच्या लोकल ट्रेनमध्ये झालेल्या बॉम्बस्फोटातील आरोपींची निर्दोष सुटका झाली आणि या घटनेतील पीडित कुटुंबीयांवर पुन्हा एकदा दुःखाचा आभाळापवळा डोंगर कोसळला.

या स्फोटांमध्ये तब्बल १८९ जणांचा बळी गेला होता. अनेकांनी आपले अवयव गमावले होते. अनेकांच्या अंगात लोखंडी खिळे शिरले होते. काहीना

आळंदीत वारकरी कीर्तनकार परिषदेत एकमत

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. २१ :

विकुरलेल्या समाजाला चालना देण्यासाठी संतांचे विचार अत्यंत महत्वाचे आहेत. या समाजाला जोडण्याचे कार्य केवळ वारकरी संप्रदायाने केले आहे. हा संप्रदाय म्हणजे समन्वयाचे स्त्रोत आहे. संतत्व म्हणजे मातृत्व असून हेच समाजाला जोडून ठेवतात असा सूर परिषदेत सहभागी सर्व कीर्तनकार व संत साहित्य अभ्यासक तज्ज्ञांनी काढला.

एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीच्या स्कूल ऑफ एज्युकेशन, पुणे व एमआयटी-राष्ट्रीय सरपंच संसदह यांच्या संयुक्त विद्यमाने हनुमानवाडी आळंदी (देवाची) येथील डॉ. विश्वनाथ कराड वर्ल्ड पीस स्कूल येथे आयोजित दोन दिवसीय महाराष्ट्र वारकरी कीर्तनकार गोलेमज परिषदेचे तिसरे सत्रहवारकरी संप्रदायाच्या सामाजिक प्रबोधनाची लोककल्याणकारी वाटचाल याविषयावर संपन्न झाले. यासत्रात हा सूर निघाला.

प्रसंगी पंडरपूर येथील वै.हंपच श्रीगुरू अण्णासाहेब वासकर महाराज फडचे प्रमुख हभप देववत (राणा) महाराज वासकर, आळंदी येथील हभप डॉ.

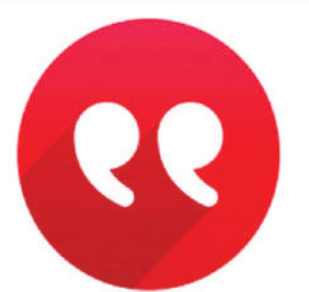

नारायण महाराज जाधव, श्रीवरद विनायक संस्थानचे प्रमुख हभप उध्दव महाराज मंडलिक, पुणे विद्यापीठाच्या संस्कृत विभागाचे प्रा. हभप डॉ. दिनेश रसाळ, सामाजिक उद्योजक व आरएफआयडी-एनएफसी तंत्रज्ञानाचे प्रणेते असीम पाटील आणि संत साहित्याचे ज्येष्ठ अभ्यासक व अर्थव्यवहार विश्लेषक अभय टिळक हे उपस्थित होते.

अध्यक्षस्थानी एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. राहुल कराड होते. तसेच संगणक तज्ज्ञ डॉ. विजय भटकर यांची विशेष उपस्थिती होती. तसेच, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. सदानंद मोरे, पंचश्री पोपटराव पाटील व परिषदेचे प्रमुख समन्वयक योगेश पाटील उपस्थित होते.

दिनेश रसाळ म्हणाले, जगाचे कल्याण हे केवळ संतांच्या विचारातच आहे. त्यामुळे साधु संतांच्या समतेचा विचार समाजात रुजवावा. यांनी समाजात माणुसकीचा संदेश दिला आहे. संत यांच्या आचरणामुळेच समाजाची घडी व्यवस्थित बसली आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा वाढदिवस.. गेले दशकभर "देवेंद्र फडणवीस" हे नाव राज्याच्या सत्तापटलावर या ना त्या कारणांमुळे गाजत आहे. निष्कलंक, चारित्र्यसंपन्न आणि आपल्या कामाप्रति प्रामाणिक असणारा हा लोकनेता गेली दशक पूर्णपणे महाराष्ट्राच्या राजकारणाचा आणि सत्ताकारणाचा एकमेव केंद्रबिंदू ठरत आहे.

भाऊसाहेब वाकचौरे पाटील
जिल्हा संयोजक
भाजपा, सोशल मीडिया सेल
उत्तर नगर

नागपूर शहरात भाजपला सत्तेवर आणण्यासाठी आपले शीर्षस्थे नेते नितीन गडकरी यांच्या खांद्याला खांदा लावून घेतलेले परिश्रम देवेंद्रजी फडणवीस यांना महापौर पदाच्या रूपात फळाला आले.

जास्त आवडणारे गुण म्हणजे हजरजबाबीपणा, जबरदस्त वक्तृत्व, एखादा विषय मांडण्याची हातोटी, राज्यभर अफाट दौरे, प्रचंड जनसंपर्क आणि अतिशय महत्त्वाचे म्हणजे स्व पक्षात असो किंवा विरोधकांच्या गोटात, पुढच्या क्षणाला काय होणार आहे ह्याचा त्यांना बहुतांश वेळा येणारा अचूक असा अंदाज.... प्रत्येक क्षणी विरोधकांच्या डावाला प्रतिडाव टाकण्याची असणारी त्यांची चाणाक्ष बुद्धी..

देवेंद्र फडणवीस यांची अफाट आणि अचट कार्यक्षमता भाजपच्या राष्ट्रीय नेतृत्वाच्याही नजरेत भरली आणि पुढे ते महाराष्ट्र राज्य भाजपा प्रदेशाध्यक्ष झाले. अर्थात त्यावेळी येणाऱ्या लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर पक्षाबांधणी आणि विरोधकांना एक सक्षम पर्याय म्हणून एक अभ्यासू, आक्रमक वक्तृत्व असलेले शालीन नेतृत्व यादृष्टीने भाजप पक्षश्रेष्ठींनी हा निर्णय घेतलेला होता.

पक्षश्रेष्ठींचा निर्णय साध्य ठरवत फडणवीस

आज २२ जुलै, हिंदी चित्रपट सुष्ठीतील महान पार्श्वगायक मुकेश यांची आज जयंती. २२ जुलै १९२३ रोजी मुकेश यांचा जन्म झाला. मुकेश यांचे संपूर्ण नाव मुकेश चंद माथूर असे होते. दिल्लीतील दारियागंज आणि चांदणी चौकात त्यांचे बालपण गेले. त्यांच्या वडिलांचे नाव जोरावर चंद माथूर असे होते ते इंग्लिशअर होते तर आई राणी या गृहिणी होत्या. मुकेश यांना बालपणापासून संगीताची आवड होती.

त्याकाळातील प्रख्यात गायक कुंदनलाल सहगल यांचे ते प्रशंसक होते. त्यांनाही कुंदनलाल सहगल यांच्याप्रमाणे अभिनेता व गायक व्हायचे होते त्यासाठी त्यांनी लहान वयातच त्यांची संगीताचे प्राथमिक धडे गिरवले. त्याकाळातील गाजलेले अभिनेते मोतीलाल यांनी मुकेश यांना त्यांच्या दूरच्या बहिणीच्या लग्नात गाताना पाहिले.

"मुकेश यांचा आवाज ऐकता क्षणीचे ते त्यांच्या आवाजाच्या प्रेमात पडले. एक दिवस हा आवाज हिंदी चित्रपट सुष्ठिचा आवाज बनेल असे ते त्यांच्या आई वडिलांना म्हणाले. त्यांनी मुकेश यांना मुंबईत आणले आणि गायक पॅडित जगन्नाथ यांच्याकडून गायनाचे शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण घेत्यास सांगितले. त्यांनीही गायनाचे शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण घेतले.

या दरम्यान त्यांना काही चित्रपटात अभिनयाच्या ऑफर्स आल्या. मुकेश यांचा राजबिंडा चेहरा आणि स्मितहास्य यामुळे त्यांना थेट नायकाच्या भूमिका मिळाल्या. १९४९ साली निर्देशक या चित्रपटात त्यांनी पहिल्यांदा अभिनय केला. त्यानंतर चार पाच चित्रपटात त्यांनी भूमिका केल्या मात्र त्यांनी अभिनय केलेले चित्रपट काही विशेष चालले नाही त्यामुळे नायक बनण्याचे आपले स्वप्न बाजूला ठेवून त्यांनी गायनावर लक्ष केंद्रित केले.

गायक म्हणून मुकेश यांना पहिला ब्रेक मिळाला तो १९४५ साली आलेल्या पहिली नजर या चित्रपटात. या चित्रपटात त्यांनी गायलेले दिल जलता है तो जलने दो हे गीत खूप लोकप्रिय झाले. या गीतामुळे चित्रपट सुष्ठित त्यांची ओळख निर्माण झाली. या गायनावर कुंदनलाल सहगल यांच्या शैलीचा प्रभाव होता.

१९५८ साली आलेल्या यहुदी या चित्रपटातील ये मेरा दिवानापन है हे गाणे

गायक म्हणून मुकेश यांना पहिला ब्रेक मिळाला तो १९४५ साली आलेल्या पहिली नजर या चित्रपटात. या चित्रपटात त्यांनी गायलेले दिल जलता है तो जलने दो हे गीत खूप लोकप्रिय झाले. या गीतामुळे चित्रपट सुष्ठित त्यांची ओळख निर्माण झाली. या गायनावर कुंदनलाल सहगल यांच्या शैलीचा प्रभाव होता.

१९५८ साली आलेल्या यहुदी या चित्रपटातील ये मेरा दिवानापन है हे गाणे

गटारी नव्हे, 'दीप अमावस्या' !
श्रावण मासार्ंभाच्या आदल्या दिवशी म्हणजे आषाढ अमावास्याला अखेरेचे मासाहार आणि आणि दारू होसण्याची प्रथा गेल्या काही वर्षांपासून पडली आहे, काहींच्या माते या अमावस्याला 'गतहारी अमावास्या' म्हटलें जातें म्हणून पुढे गतहारी शब्दाचा अपभ्रंश म्हणून 'गटारी' नाव प्रचलित झाले. गटारी या नावाला कोणताही शास्त्राधार नाही त्यामुळे हा हिंदु धर्मातील सण किंवा उत्सव नाही, तर ती केवळ एक अनिष्ट प्रथा आहे.

हिंदु धर्मात आषाढ अमावास्या ही 'दीप अमावास्या' म्हणून प्रचलित आहे. या दिवशी घरातील सर्व समया, निरांजने, दिवे स्वच्छ धुऊन पुसून सभोवती रांगोळी काढून पाटावर त्यांना आसनस्थ केले जाते. दिवे प्रज्वलित करून

: देवेंद्र फडणवीस : महाराष्ट्राचा मास लीडर

यांनी २०१४ च्या विधानसभा निवडणूक प्रचारात पक्ष प्रतिमेला साजेसा पण अतिशय आक्रमक पवित्रा घेतला होता. एकीकडे २५ वर्षे जुनी युती तोडून शिवसेना विरोधी पक्ष म्हणून समोर उभी ठाकली असताना दुसरीकडे काँग्रेस, राष्ट्रवादीला भुईसपाट करत सेनेला त्यांनी केलेली चूक दाखवत महाराष्ट्रात पक्षाला 'न भूतो न भविष्यति' असे यश मिळवून दिले.

राजकीय विश्लेषक भलेही त्यावेळच्या 'मोदी लाटे'चा उल्लेख करतील पण 'देशात नरेंद्र, राज्यात देवेंद्र' हे समीकरण जनतेला त्यावेळी मनस्वी पटलेले होते. त्यामुळेच महाराष्ट्र राज्यात पहिल्यांदाच भारतीय जनता पक्षाचे १०० च्या वर आमदार निवडून आले. तोच पराक्रम त्यांनी २०१९ विधानसभेला दाखवून पुन्हा एकदा राज्यात भाजपाची शंभरी पार केली. २०२४ ला पण वयाच्या २७ व्या वर्षी ते राज्यात सर्वात तरुण महापौर म्हणून नावारुपाला आले.

देवेंद्र फडणवीस हे एक लोकप्रिय नेते आहेत. नगरसेवक, महापौर, आमदार ते मुख्यमंत्री, विरोधी पक्षनेते हा त्यांचा प्रवास अत्यंत प्रेरणादायी असा राहिलेला आहे. एक धुरंदर नेता म्हणून त्यांचे मला सर्वांत जास्त आवडणारे गुण म्हणजे हजरजबाबीपणा, जबरदस्त वक्तृत्व, एखादा विषय मांडण्याची हातोटी, राज्यभर अफाट दौरे, प्रचंड जनसंपर्क आणि अतिशय महत्त्वाचे म्हणजे स्व पक्षात असो किंवा विरोधकांच्या गोटात, पुढच्या क्षणाला काय होणार आहे ह्याचा त्यांना बहुतांश वेळा येणारा अचूक असा अंदाज.... प्रत्येक क्षणी विरोधकांच्या डावाला प्रतिडाव टाकण्याची असणारी त्यांची चाणाक्ष बुद्धी..

देवेंद्र फडणवीस यांची अफाट आणि अचट कार्यक्षमता भाजपच्या राष्ट्रीय नेतृत्वाच्याही नजरेत भरली आणि पुढे ते महाराष्ट्र राज्य भाजपा प्रदेशाध्यक्ष झाले. अर्थात त्यावेळी येणाऱ्या लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर पक्षाबांधणी आणि विरोधकांना एक सक्षम पर्याय म्हणून एक अभ्यासू, आक्रमक वक्तृत्व असलेले शालीन नेतृत्व यादृष्टीने भाजप पक्षश्रेष्ठींनी हा निर्णय घेतलेला होता.

पक्षश्रेष्ठींचा निर्णय साध्य ठरवत फडणवीस आज २२ जुलै, हिंदी चित्रपट सुष्ठीतील महान पार्श्वगायक मुकेश यांची आज जयंती. २२ जुलै १९२३ रोजी मुकेश यांचा जन्म झाला. मुकेश यांचे संपूर्ण नाव मुकेश चंद माथूर असे होते. दिल्लीतील दारियागंज आणि चांदणी चौकात त्यांचे बालपण गेले. त्यांच्या वडिलांचे नाव जोरावर चंद माथूर असे होते ते इंग्लिशअर होते तर आई राणी या गृहिणी होत्या. मुकेश यांना बालपणापासून संगीताची आवड होती.

त्याकाळातील प्रख्यात गायक कुंदनलाल सहगल यांचे ते प्रशंसक होते. त्यांनाही कुंदनलाल सहगल यांच्याप्रमाणे अभिनेता व गायक व्हायचे होते त्यासाठी त्यांनी लहान वयातच त्यांची संगीताचे प्राथमिक धडे गिरवले. त्याकाळातील गाजलेले अभिनेते मोतीलाल यांनी मुकेश यांना त्यांच्या दूरच्या बहिणीच्या लग्नात गाताना पाहिले.

"मुकेश यांचा आवाज ऐकता क्षणीचे ते त्यांच्या आवाजाच्या प्रेमात पडले. एक दिवस हा आवाज हिंदी चित्रपट सुष्ठिचा आवाज बनेल असे ते त्यांच्या आई वडिलांना म्हणाले. त्यांनी मुकेश यांना मुंबईत आणले आणि गायक पॅडित जगन्नाथ यांच्याकडून गायनाचे शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण घेत्यास सांगितले. त्यांनीही गायनाचे शास्त्रशुद्ध प्रशिक्षण घेतले.

या दरम्यान त्यांना काही चित्रपटात अभिनयाच्या ऑफर्स आल्या. मुकेश यांचा राजबिंडा चेहरा आणि स्मितहास्य यामुळे त्यांना थेट नायकाच्या भूमिका मिळाल्या. १९४९ साली निर्देशक या चित्रपटात त्यांनी पहिल्यांदा अभिनय केला. त्यानंतर चार पाच चित्रपटात त्यांनी भूमिका केल्या मात्र त्यांनी अभिनय केलेले चित्रपट काही विशेष चालले नाही त्यामुळे नायक बनण्याचे आपले स्वप्न बाजूला ठेवून त्यांनी गायनावर लक्ष केंद्रित केले.

गायक म्हणून मुकेश यांना पहिला ब्रेक मिळाला तो १९४५ साली आलेल्या पहिली नजर या चित्रपटात. या चित्रपटात त्यांनी गायलेले दिल जलता है तो जलने दो हे गीत खूप लोकप्रिय झाले. या गीतामुळे चित्रपट सुष्ठित त्यांची ओळख निर्माण झाली. या गायनावर कुंदनलाल सहगल यांच्या शैलीचा प्रभाव होता.

१९५८ साली आलेल्या यहुदी या चित्रपटातील ये मेरा दिवानापन है हे गाणे

श्याम ठाणेदार
डॉ.ड. जिल्हा पुणे.
९९२२५४६२९५

त्यांची मनोभावे पूजा केली जाते. त्यांना पक्वान्नांचा नेवैद्य दाखवला जातो. 'तमसो मा ज्योतीर्गमय' म्हणजे अंधारातून प्रकाशाकडे वाटचाल करण्याची महान शिकवण दीप आपल्याला देत असतो. दीपच नसता तर मानवाचे जीवन अंधकारमय झाले असते त्यामुळे दिव्याप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा हा दिवस आहे.

काळाच्या ओघात आणि भारतीयांवरील पाश्चिमात्यांच्या प्रभावामुळे या सणावर भोगवादाचे सावट आले, परिणामी सध्याच्या ३ पिढ्यांपैकी अनेकांना या दिवसाचे खरे महत्व ज्ञात नाही. किमान नव्या पिढीला तरी आषाढ अमावास्या ही गटारी अमावास्या नसून दीप अमावस्या आहे याविषयीची माहिती ती योग्यरीत्या साजरी करूनच देऊया.

■ **जगन घाणेकर, घाटकोपर, मुंबई.**

: देवेंद्र फडणवीस : महाराष्ट्राचा मास लीडर

देन तृतीयांश बहुमताचे सरकार आणून मुख्यमंत्री झाले.

साथ पक्षाची आहे पण कष्ट हे देवेंद्र फडणवीस यांचे स्वतःचे आहेत.. त्यावाही त्यांना घराघरात पोहोचवायच्या कामात मात्र विरोधकांच्या विविध सोशल मीडिया टिमनी राबून अधिकचा हातभार लावलेला आहे.. त्यासाठी त्या सर्व विरोधी पक्षांचे आभार...!! विरोधक काय करतील..??

देवेंद्र फडणवीस यांना ते ब्राम्हण आहेत म्हणून हिनवतील, ते एका रुपयांचा भ्रष्टाचार करू शकले नाहीत, त्यांनी केलेल्या भ्रष्टाचाराची प्रकरणे कधीही कुठेही सापडत नाहीत म्हणून चिडटील. त्यांनी आपल्या सुविद्य पत्नीला बळजबरीने घरी बसवून ठेवले नाही म्हणून त्यांना नावे ठेवतील..

काय करतील विरोधक मित्र ?
देवेंद्र फडणवीस यांच्या शरीर यष्टीवर बोलतील? विविध नावांनी त्यांची हेटाळणी करतील? स्वतःला प्रसिद्धी मिळावी म्हणून कारण नसताना त्यांच्या पत्नीला टीकेचे लक्ष्य करतील ? पण एक मुरलेला राजकीय नेता कधीही अशा प्रकारच्या टिकेला कुठलीही भीक न घालता असल्या तमाशाकडे दुर्कून ही बघत नाही.

मग ते नरेंद्र मोदी असोत की देवेंद्र

देखील खूप गाजले या गाण्याद्वारे त्यांनी स्वतःची वेगळी शैली निर्माण केली आणि कुंदनलाल सहगल यांच्या प्रभावातून ते बाहेर पडले. त्यानंतर हिंदी चित्रपट सुष्ठित मुकेश युग सुरू झाले. त्यांनी अनुनासिक शैलीत गायलेले गाणे हिट होऊ लागले. मेला आणि अंदाज या चित्रपटात त्यांनी गायलेले सर्व गाणी लोकप्रिय झाले.

अंदाज हिट झाल्यानंतर मुकेश रणजित नावाच्या स्टुडिओत गायनाचा रियाज करीत होते तेव्हा तिथे एक देखणा तरुण आला आणि म्हणाला किती भावनाप्रधान आहे तुझा आवाज. मला तुझा आवाज खूप आवडतो. तो तरुण होता राज कपूर.

पुढे राज कपूर आणि मुकेश हे हिंदी चित्रपट सुष्ठीतील यशाचे समीकरण बनले. या जोडीने अनेक हिट गाणी दिले. आग, आवरा, श्री ४२०, बरसात, परवरिश, अनाडी, संगम, मेरा नाम जोकर या आर के बॅनरच्या चित्रपटातील मुकेश यांनी गायलेली सर्व गाणी गाजली. राज कपूर यांचा आवाज अशीच मुकेश यांची ओळख निर्माण झाली. राज कपूर यांच्या सत्यम शिवम सुंदरम या चित्रपटातल्या गाण्याचे रेकॉर्डिंग करून ते अमेरिकेला गेले होते.

डेट्रॉय मिशियन मध्ये २७ ऑगस्ट १९७६ रोजी ते लवकर उठून अंगोळीसाठी गेले असता आचानक त्यांच्या छातीत कळ आली आणि त्यांची प्राणज्योत मावळली. त्यांच्या निधनानंतर राज कपूर यांनी आज माझा आवाज कायमचा हरपला ! अशी प्रतिक्रिया दिली.

मुकेश यांनी तीन दशकांहून अधिक काळ आपल्या अनेकशा गायन शैलीने रसिकांवर मोहिनी घातली. मुकेश यांचा दर्दभरा आवाज रसिकांच्या मनावर कायमचा कोरला गेला आज इतक्या वर्षांनीही त्यांचा दर्दभरा आवाज रसिकांना मोहित करतो.

त्यांना अनेक पुरस्कार मिळाले. रजनिगंधा या चित्रपटासाठी त्यांना राष्ट्रीय पुरस्कार मिळाला तर चार वेळा फिल्मफेअर पुरस्कार मिळाला मात्र ते रसिकांच्या मनात त्यांचे जे स्थान आहे त्याला सर्व पुरस्काराहून श्रेष्ठ आहे मानत. त्यांच्यासारखा महान पार्श्वगायक पुन्हा होणार नाही. जयंतीदिनी मुकेश यांना भावपूर्ण अदर्रांजली!

■ ■ ■

आपल्या स्वयंपाकघरात अशा काही गोष्टी ठेवल्या जातात ज्या अन्याची चव वाढवतात पण त्या हळूहळू आपल्या आरोग्यासाठी हानिकारक ठरू शकतात. त्या शरीरात कोणतीही लक्षणे देत नाहीत, परंतु आतून त्या शरीरावर परिणाम करत असतात. याच वस्तूंना किचनमधील सायलेंट किलर म्हणतात. या छोट्या छोट्या गोष्टी लगेच आरोग्य बिघडवत नाहीत. पण त्या विषासारख्या पसरतात. सर्वात आश्चर्यकारक गोष्ट म्हणजे या गोष्टी आपल्या भारतीय स्वयंपाकघरात वर्षानुवर्षे वापरल्या जात आहेत आणि आजही लोक त्यांच्याशिवाय आपले जेवण अपूर्ण मानतात.

१. **रिफाईंड तेल** : सामान्यतः भारतीय घरांमध्ये रिफाईंड तेल वापरले जाते. भजी तळणे असो किंवा भाज्या करणे असो त्यासाठी शक्यतो रिफाईंड तेल वापरले जाते. काही लोकांचा असा विश्वास आहे की रिफाईंड तेल आरोग्यासाठी कमी नुकसान करते. पण तसे नाही. उलट, रिफाईंड तेल आरोग्यासाठी सर्वात

वईट मानले जाते. प्रत्यक्षात, ते बनवण्यासाठी अनेक रसायने वापरली जातात आणि ते उच्च तापमानाच्या अधीन असते. यामुळे त्यातील सर्व पोषक घटक नष्ट होतात. त्याचा हृदयाच्या आरोग्यावर वाईट परिणाम होऊ शकतो.

२. **पांढरे मीठ** : भारतीय घरांमध्ये मीठाशिवाय जेवण अपूर्ण आहे . बऱ्याच घरांमध्ये मीठ मोठ्या प्रमाणात वापरले जाते. पण हे तुमच्या शरीरासाठी अजिबात आरोग्यदायी नाही. जास्त प्रमाणात पांढऱ्या मीठाचे सेवन केल्याने उच्च

फडणवीस असोत..

पण विरोधकांच्या अशा कपटी, द्वेषी आणि विकृत टीकांना मात्र देवेंद्र फडणवीस हे अजिबात विचलित न होता, सर्वसामान्य जनतेत नेहमीप्रमाणे जाऊन केल्या गेलेल्या सर्व टिका टिपंनी सकारात्मकतेमध्ये बदलवून उत्तर देतात.

महाराष्ट्रासारख्या थोर परंपरा आणि भौगोलिक विविधता असलेल्या, प्रशासकीय दृष्ट्या कारभार करण्याबाबत अवघड अशा राज्याचे नेतृत्व करणे हे येरा गबाळ्याचे काम नव्हे.. आणि म्हणूनच वयाच्या अवघ्या ४४ व्या वर्षी ही अवघड जबाबदारी अगदी लीलया पेलत महाराष्ट्र राज्याच्या आजवरच्या महनीय मुख्यमंत्र्यांच्या मांडियाळीत आपले अनेकवे वेगळेपण अधोर्ध्वित करायला लावणारे देवेंद्रजी हे 'एकमेवाद्वितीय'च ठरतात.

ज्या प्रमाणे कोवढे झाकल्याने सूर्य उगवायचा राहत नाही त्याच प्रमाणे सर्व विरोधकांच्या छाताडावर पाय ठेऊन देवेंद्रजी फडणवीस संपूर्ण बहुमताने मुख्यमंत्री झाले... शेवटी एवढेच सांगेन की, राजकारण म्हणजे करिअर समजून काम करणाऱ्यांसाठी देवेंद्र फडणवीस यांचे नेतृत्वगुण हे 'दीपस्तरंग' आहेत.

महाराष्ट्राच्या अशा या लाडक्या

कर्नाटकातील हवेरी येथील एका भाजी विक्रेत्याला २९ लाख रुपयांची जीएसटी नोटीस मिळाली आहे. शंकरगौडा नावाच्या या विक्रेत्याने गेल्या चार वर्षात १.६३ कोटी रुपयांचे यूपीआय व्यवहार केले आहेत, ज्याच्या आधारे जीएसटी विभागाने ही नोटीस पाठवली आहे.

वारंवार होणाऱ्या डिजिटल व्यवहारांमुळे जीएसटी अधिकाऱ्यांमध्ये संशय निर्माण झाला, ज्यामुळे त्यांना २९ लाख भरण्याची नोटीस पाठविण्यात आली. या घटनेनंतर, बंगळूरु आणि म्हैसूर सारख्या शहरांमधील छोटे दुकानदार चाबूरून यूपीआय सोडून रोख व्यवहारांवर आग्रह धरत आहेत.

हवेरीचे शंकरगौडा गेल्या चार वर्षांपासून म्युनिसिपल हायस्कूलजवळ भाजीपाल्याचे दुकान चालवत आहेत. त्यांचे बहुतेक उत्पन्न वटक आणि डिजिटल वॉलेटमधून येते.

आपल्या स्वयंपाकघरात अशा काही गोष्टी ठेवल्या जातात ज्या अन्याची चव वाढवतात पण त्या हळूहळू आपल्या आरोग्यासाठी हानिकारक ठरू शकतात. त्या शरीरात कोणतीही लक्षणे देत नाहीत, परंतु आतून त्या शरीरावर परिणाम करत असतात. याच वस्तूंना किचनमधील सायलेंट किलर म्हणतात. या छोट्या छोट्या गोष्टी लगेच आरोग्य बिघडवत नाहीत. पण त्या विषासारख्या पसरतात. सर्वात आश्चर्यकारक गोष्ट म्हणजे या गोष्टी आपल्या भारतीय स्वयंपाकघरात वर्षानुवर्षे वापरल्या जात आहेत आणि आजही लोक त्यांच्याशिवाय आपले जेवण अपूर्ण मानतात.

१. **रिफाईंड तेल** : सामान्यतः भारतीय घरांमध्ये रिफाईंड तेल वापरले जाते. भजी तळणे असो किंवा भाज्या करणे असो त्यासाठी शक्यतो रिफाईंड तेल वापरले जाते. काही लोकांचा असा विश्वास आहे की रिफाईंड तेल आरोग्यासाठी कमी नुकसान करते. पण तसे नाही. उलट, रिफाईंड तेल आरोग्यासाठी सर्वात

: भूषवलेली पदे :

१९८९ भारतीय जनता युवा मोर्चाचं नागपूरमधील वॉर्ड अध्यक्ष १९९९ ते आजतागायत - विधानसभा सदस्य १९९२ ते २००१ सलग दोन वेळा नागपूर महापालिकेचे सदस्य, दोन वेळा नागपूरचे महापौर १९९४ भारतीय जनता युवा मोर्चाचें प्रदेश उपाध्यक्ष २००१ भारतीय जनता युवा मोर्चाचें राष्ट्रीय उपाध्यक्ष २०१० भारतीय जनता पक्षाच्या महाराष्ट्र प्रदेशाचे सरचिटणीस २०१३ भारतीय जनता पक्षाच्या महाराष्ट्र प्रदेशाचे अध्यक्ष २०१४ ते २०१९ महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री २०१९ ला दुसऱ्यांदा मुख्यमंत्री २०१९ ते जून २०२२ महाराष्ट्र राज्याचे विरोधी पक्ष नेते

जून २०२२ पासून महाराष्ट्र राज्याचे उपमुख्यमंत्री ५ डिसेंबर २०२४ पासून तिसऱ्यांदा महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री

माझ्या बाबांना ईंदिरा गांधींनी अटक केली त्यामुळे मी ईंदिरा कॉन्व्हेंटमध्ये शिकणार नाही, असे आणीबाणीच्या काळात वयाच्या सहाव्या वर्षी देवेंद्रने आईला बजावून सांगितले. शेवटी त्या कॉन्व्हेंटमधून त्याला सरस्वती शाळेत टाकावे लागले. संघ, जनसंघाच्या संस्कारांचे वाळकडू मिळालेला तोच मुलगा पुढे भाजपाचा प्रदेशाध्यक्ष झाला आणि नंतर महाराष्ट्राचा तीन वेळा मुख्यमंत्री, विरोधी पक्षनेता उपमुख्यमंत्री असे पद भूषवणारा देवेंद्र फडणवीस अर्थात देवभाऊ होय.

लोकनेत्याला वाढदिवसाच्या मनःपूर्वक शुभेच्छा.. ! उदंड निरोगी आयुष्य देवो आणि येणाऱ्या प्रत्येक दिवशी यशाची नवनवी शिखर गाठण्यासाठी बळ देवो हीच प्रार्थना..!!

■ ■ ■

भाजी विक्रेत्याला २९ लाख रुपयांची जीएसटी नोटीस

शंकरगौडा म्हणतात, मी शेतकऱ्यांकडून ताज्या भाज्या खरेदी करतो आणि विकतो, ज्या जीएसटी मधून सूट आहेत. मी दरवर्षी आयकर रिटर्न भरतो. मी इतका मोठा कर कसा भरू शकतो?

किलअरटॅक्स आणि जीएसटी नियमानुसार, जर विक्रेत्याने थेट शेतकऱ्यांकडून ताज्या, प्रक्रिया न केलेल्या भाज्या खरेदी केल्या आणि दुकानात विकल्या तर त्यावर जीएसटी लागू होत नाही. बऱ्याच वेळा, अधिकारी सर्व डिजिटल व्यवहारांना व्यवसाय उलाढाल मानतात आणि नोटीस पाठवतात.

कर्नाटकातील रस्त्याच्या कडेला असलेल्या खाद्यपदार्थांची दुकाने, ठेलावाले आणि लहान दुकाने अशा हजारो लहान व्यापाऱ्यांना अशा नोटिसा येत आहेत. कारण यूपीआयद्वारे होणारे व्यवहार आता जीएसटी विभागाच्या रडारवर आहेत.

वार्षिक उलाढाल ४० लाख रुपयापेक्षा जास्त (वस्तु विकणाऱ्यांसाठी) किंवा २० लाख रुपयापेक्षा जास्त (सेवा देणाऱ्यांसाठी) असल्यास जीएसटी नोंदणी अनिवार्य आहे. बरेच व्यापारी नकळत ही मर्यादा ओलांडत आहेत, ज्यामुळे त्यांना नोटिसा येत आहेत.

■ ■ ■

न्यायव्यवस्थेत सुधारणा करणे शक्य आहे का?

सुप्रीम कोर्टाचे सरन्यायाधीश भूषण रामकृष्ण गवई यांनी नालसार विधी विद्यापीठाच्या पदवीप्रदान समारंभात बोलतांना न्याय व्यवस्थेत सुधारणेची नितांत गरज आहे असे प्रतिपादन केले. कोर्टातील प्रलंबीत आणि दशकानुदशके चालणाऱ्या खटल्यांबाबत चिंता व्यक्त केली आहे.

अनेक आरोपी कुठलाही गुन्हा सिध्द न झाल्याने वर्षेगणती शिक्षा भोगून बाहेर पडतात. यावर न्यायमुर्ती गवई यांनी चिंता व्यक्त केली आहे. तर आमचे मंत्रीगण शिक्षा भोगून परत सत्तास्थानी जाऊन बसतात. कनिष्ठ कोर्टापासून तर सुप्रीम कोर्टापर्यंत केस लढवली गेली तर कोर्टाचा निर्णय हाती येईपर्यंत किती पिढ्या बर्बाद झालेल्या असतील? हे न्यायालयाने स्पष्ट करावे.'

शहाण्या माणसाने कोर्टाची पायरी चढू नये' असे सांगून त्याला न्याय नाकारला जातो आहे. कोर्ट कशासाठी आहे. कोर्ट कशासाठी आहे? हे एकदा केंद्र सरकारने आणि न्यायालयाने स्पष्ट करावे.

कोर्टाने कुठल्याही निकालाला बंधन घालून दिलेले नाही.कोर्टात दाखल होणाऱ्या प्रकरणांचे प्रामुख्याने दिवाणी आणि फौजदारी असे दोनच विभाग पाडले जातात. गुन्हे शाखेशी संबंधीत प्रकरणे फौजदारी गटात मोडतात. तर गुन्हे शाखेशी संबंधीत नसणारी प्रकरणे दिवाणी गटात मोडतात. फौजदारी केसेसकडे थोडेतरी गांभीर्य बघितले जाते. दिवाणी केसेसकडे पहाण्याचा दृष्टीकोन हा अत्यंत चुकीचा आहे. त्याचे महत्व नसल्यात जमा आहे.

आपली न्यायव्यवस्था न्याय देऊन शकत नाही. कारण संपूर्ण कोटाचा कारभार हा इंग्रजी भाषेतून अजूनही चालवीला जातो आहे. यामुळे वादी-प्रतिवादी हे फक्त कागदावर असतात.

वकील मंडळी आणि न्यायालय यामध्ये होणारा संवाद म्हणजेच न्यायालयाच्या बंद खोलीत कामकाज चालते. प्रत्येक गोष्ट शपथ पत्रावर लिहून घेतली जाते.मग ती खरी असो वा खोटी. शपथ पत्रावर धडधडीत खोट लिहून दिले जाते. याची शहानिशा कोर्ट करीत बसणार ! याच कारणाने साक्ष वारंवार बदलली जाते. कारण कायद्याचा धाक नाही.

आधुनिक काळात ब्रेन मॅपींग, नार्को टेस्ट सारखे खात्रीशीर उपाय उपलब्ध असताना कोर्ट सांगितलेल्या माहितीवर विश्वास ठेवून काम करते आहे. हे जग विश्वासपात्र राहिलेले नाही.चांगल्याची तर दुनियाच नाही. छक्के-पांजे, कुटनिती, धाकदपट याचा वापर करून होत्याचे नकते करण्याचा प्रघात रूढ झाला आहे. वकील मंडळी यात आघाडीवर असतात. कोर्टात समझोता करण्याचा आग्रह धरून बरीचशी दिव्यकालीन प्रकरणे गुंडाळली जात आहेत. यात कुणाचीही हारजीत होत नसते. तर परस्पर सहमतीने प्रकरणाचा निकाल दिला जातो. या मध्ये खास करून सिव्हील केसेस हाताळण्या जातात. यामुळे न्यायालयावरील थोडाबहुत ताण

रक्तदाबासह अनेक आजार होऊ शकतात. त्याऐवजी काळे मीट किंवा सैंधव मीट वापरणे चांगले. ३. **भारतीयांची आवडती साखर** : भारतीयांची आवडती साखर ही आरोग्याचा शत्रू मानली जाते. पण भारतात गोड पदार्थ खूप आवडीने खाल्ले जातात. तुम्हाला प्रत्येक गोड पदार्थात साखर आढळेल. पण आहारतज्ज्ञ श्रेया यांच्या मते, साखर हळूहळू शरीराला आजारांचे घर बनवते. साखरेचे सेवन जातून्हाला प्रत्येक गोड पदार्थात साखर आढळेल. पण आहारतज्ज्ञ श्रेया यांच्या मते, साखर हळूहळू शरीराला आजारांचे घर बनवते. साखरेचे सेवन जातून्हाला प्रत्येक गोड पदार्थात साखर आढळेल. पण आहारतज्ज्ञ श्रेया यांच्या मते, साखर हळूहळू शरीराला आजारांचे घर बनवते. साखरेचे सेवन जातून्हाला प्रत्येक गोड पदार्थात साखर आढळेल.

अशोकायन प्रा. अशोक सारडा मेहकर (९४२१३९४३९९)

संस्कार केंद्राची गरज
आजी - आजोबा नाही घात आई - बा

गर्भाशय मुख कर्करोगाशी झुंजणाऱ्या तरुण महिलेचे वाचविले प्राण

नागपूर, २१ जुलै : वयाच्या अवघ्या ३६ व्या वर्षी दुसऱ्या स्टेजवरील गर्भाशय मुख कर्करोगाच्या निदानानंतर एक्स्टर्नल बीम रेडिएशन उपचार करूनही कर्करोग शिल्लक राहिल्याने मृत्यूशी झुंजणाऱ्या महिलेवर जटील उपचार करीत रेडिएशन आणि सर्जिकल ऑन्कोलॉजिस्ट टीमने तिची मरणाच्या दारातून स्वतःला भेटून सुटले.

वर्धा जिल्ह्यातल्या सावंगी येथील जवाहरलाल नेहरू मेडिकल कॉलेज आणि हॉस्पिटमधील डॉ. तेजश्री तेलखडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली डॉ. आशिष उके, डॉ. अनुराग लुहारिया (मेडिकल सॅमसंग इंडियाने गॅलॅक्सी वॉच८ सिरीजच्या प्री-ऑर्डरला सुरुवात केली

जीएनजी इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेडची प्राथमिक समभाग विक्री

नागपूर, २१ जुलै : जीएनजी इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड (कंपनी) ची इक्विटी शेअर्ससाठीची प्राथमिक समभाग विक्री (आयपीओ) बुधवार, २३ जुलै २०२५ रोजी खुली होणार आहे. प्रमुख गुंतवणूकदार बोली दिनांक हा बोली / प्रस्ताव सुरू होण्याच्या एक कार्यदिस आधी मंगळवार, २२ जुलै २०२५ रोजी ठेवण्यात आला आहे. बोली / प्रस्ताव बंद होण्याचा दिनांक शुक्रवार, २५ जुलै २०२५ आहे.

ही ऑफर एससीआरआर ११५७ च्या नियम १९(२)(ब) आणि सेबी आयसीडीआर नियम ३१ च्या अनुषंगाने केली जात आहे. ही ऑफर बुक बिल्टिंग प्रक्रियेच्या माध्यमातून केली जात असून, सेबी आयसीडीआर सुधारित २०१८ नियम ६(१) च्या नियमनात आहे. त्या अंतर्गत सेबी आयसीडीआर नियमांनुसार, ऑफरच्या ५०% पेक्षा जास्त नसलेला भाग पात्र संस्थात्मक गुंतवणूकदारांसाठी (व्युआयबी आणि तो हिस्सा व्युआयबी भाग) प्रमाणबद्ध वाटपासाठी उपलब्ध असेल. तथापि आपली कंपनी, बीआरएलएस सोल्ट सॉल्युशन्सलात करून, सेबी आयसीडीआर नियमांनुसार विवेकाधीन आधारावर व्युआयबी भाग पैकी ६०% पर्यंत हिस्सा प्रमुख गुंतवणूकदारांसाठी वाटप करू शकते. त्यापैकी किमान एक तृतीयांश हिस्सा देशांतर्गत स्थानिक म्युच्युअल फंडांसाठी उपलब्ध राहील. त्यासाठी स्थानिक म्युच्युअल फंडांकडून प्रमुख गुंतवणूकदार वाटप किमतीच्या बरोबरीने किंवा त्यापेक्षा जास्त किमतीसाठी वेध बोली प्राप्त व्हायला लागतील. जर प्रमुख गुंतवणूकदार भागामध्ये कमी सदस्यात किंवा वाटप न झाल्यास, उर्वरित इक्विटी शेअर्स नेट व्युआयबी भाग मध्ये समाविष्ट केले जातील.

ऑफर प्राईस इतक्या किंवा त्याहून अधिक

फिजिसिस्ट) डॉ. भूषण जाजू, डॉ. तनू प्रधान, डॉ. आदित्य पटेल (सर्जिकल ऑन्कोलॉजिस्ट), रेडिओथेरेपी परिचारिका आराली कांबळे यांच्या टीमने ही जटील आणि इंट्राकॅविटरी ब्रेकिथेरेपी यशस्वी केली.

उज्वला (नाव बदललेले) असे गर्भाशय मुखाच्या दुसऱ्या स्टेजवरील कर्करोगाशी झुंजणाऱ्या महिलेचे नाव आहे. अवघ्या ३६ शीत कर्करोगाशी झुंजणारी ही तरुण महिला चंद्रपूर जिल्ह्यातील रहिवासी आहे. गर्भाशय मुखाचा दुसऱ्या स्टेजवरील कर्करोगाचे निदान झालेल्या उज्वला या असह्य वेदनेशी झुंज देत होती. नातेवाईकांनी त्यांना सावंगी येथील जवाहरलाल नेहरू मेडिकल कॉलेजशी संपर्क ठेवून उपचार करणे अवघड होणार होते.

डॉ. धनंजय दातार यांच्यातर्फे फुफ्फुस विकारग्रस्तांना प्राणवायू उपकरण संचांची भेट

नागपूर, २१ जुलै : करोनाची प्राणघातक साथ मानवजातीला खूप काही शिकवून गेलीच. शरीराचे तापमान, रक्तदाब, रक्तशर्करेचे प्रमाण, हृदयाचे ठोके याप्रमाणेच आजकाल खासोच्छवासातील प्राणवायूचा (ऑक्सिजन) पातळीवरही काटेकोर लक्ष ठेवणे गरजेचे बनले आहे. फुफ्फुसांच्या आजारांनी दुर्बळ रुग्णांसाठी शुद्ध प्राणवायूचा तत्काळ पुरवठा अत्यंत मोलाचा ठरत आहे आणि एका खासाची किंमत जगाला आता उमरू लागली आहे.

प्रतिभा प्रभाकर पल्मोनरी रिहॅबिलिटीशन सेंटरच्या वतीने स्वसन संस्थेचे आरोग्य आणि प्राणवायूचे महत्त्व अधोरेखित करणारा एक कार्यक्रम नुकताच गोंरेगवामध्ये आयोजित करण्यात आला. समाजोपयोगी उपक्रमांना मदतीचा हात देणारे सुप्रसिद्ध उद्योजक मसालाकिंग डॉ.धनंजय दातार या कार्यक्रमाला आवर्जून उपस्थित होते. फुफ्फुसांच्या विकाराने ग्रस्त, परंतु आर्थिक असहाय्यतेमुळे प्राणवायू पुरवठा उपकरणे खरेदी न करू शकणाऱ्या ६ गरजू रुग्णांना दातार यांनी स्वखर्चाने असे उपकरण संच भेट दिले. प्रत्येक संचात घरात हवा तेव्हा प्राणवायू पुरवठा करणारे ५ ते १० लिटर्स क्षमतेचे ऑक्सिजन

होत्या. नातेवाईकांनी त्यांना सावंगी येथील जवाहरलाल नेहरू मेडिकल कॉलेजशी संपर्क ठेवून उपचार करणे अवघड होणार होते.

डॉ. तेलखडे यांनी तिच्या चाचण्या केल्या असता, उज्वला यांना गर्भाशय मुखाचा दुसऱ्या स्टेजवरील कॅन्सर असल्याचे निदान करण्यात आले. त्यांची कर्करोगाची गाठ ६ से. मी. आकाराची होती. या गाठीवर एक्स्टर्नल बीम रेडिएशन प्रभाव होऊन सुद्धा गर्भाशय मुखावर ३ से. मी. ची गाठ शिल्लक होती. बाह्य विकिरण उपचारानंतर (एक्स्टर्नल बीम रेडिएशन) इतकी

डॉ. धनंजय दातार यांच्यातर्फे फुफ्फुस विकारग्रस्तांना प्राणवायू उपकरण संचांची भेट

नागपूर, २१ जुलै : करोनाची प्राणघातक साथ मानवजातीला खूप काही शिकवून गेलीच. शरीराचे तापमान, रक्तदाब, रक्तशर्करेचे प्रमाण, हृदयाचे ठोके याप्रमाणेच आजकाल खासोच्छवासातील प्राणवायूचा (ऑक्सिजन) पातळीवरही काटेकोर लक्ष ठेवणे गरजेचे बनले आहे. फुफ्फुसांच्या आजारांनी दुर्बळ रुग्णांसाठी शुद्ध प्राणवायूचा तत्काळ पुरवठा अत्यंत मोलाचा ठरत आहे आणि एका खासाची किंमत जगाला आता उमरू लागली आहे.

प्रतिभा प्रभाकर पल्मोनरी रिहॅबिलिटीशन सेंटरच्या वतीने स्वसन संस्थेचे आरोग्य आणि प्राणवायूचे महत्त्व अधोरेखित करणारा एक कार्यक्रम नुकताच गोंरेगवामध्ये आयोजित करण्यात आला. समाजोपयोगी उपक्रमांना मदतीचा हात देणारे सुप्रसिद्ध उद्योजक मसालाकिंग डॉ.धनंजय दातार या कार्यक्रमाला आवर्जून उपस्थित होते. फुफ्फुसांच्या विकाराने ग्रस्त, परंतु आर्थिक असहाय्यतेमुळे प्राणवायू पुरवठा उपकरणे खरेदी न करू शकणाऱ्या ६ गरजू रुग्णांना दातार यांनी स्वखर्चाने असे उपकरण संच भेट दिले. प्रत्येक संचात घरात हवा तेव्हा प्राणवायू पुरवठा करणारे ५ ते १० लिटर्स क्षमतेचे ऑक्सिजन

मोठी गाठ शिल्लक राहणे, ही दुर्मिळ स्थिती मानली जाते. या गाठीमुळे इंट्राकॅविटरी ब्रेकिथेरेपी म्हणजेच आंतरगर्भाशय विकिरण उपचार करणे अवघड होणार होते.

परिस्थितीचे गांभीर्य ओळखत डॉ. तेजश्री तेलखडे यांनी त्वरीत सर्जिकल ऑन्कोलॉजी टीमशी संपर्क साधला. त्यानुसार डॉ. भूषण जाजू, डॉ. तनू प्रधान, डॉ. आदित्य पटेल यांनी आधी शस्त्रक्रिया करून गर्भाशय मुखावरील गाठ शक्य तितक्या प्रमाणात बाहेर काढली. त्यानंतर डॉ. तेजश्री तेलखडे आणि डॉ. आशिष उके यांनी यशस्वीरित्या इंट्राकॅविटरी ब्रेकिथेरेपी करून

सिल्व्हरटन इंडस्ट्रीज लिमिटेडने सेबीकडे दाखल केला डीआरएचपी

नागपूर, २१ जुलै : सिल्व्हरटन इंडस्ट्रीज लिमिटेड ही खास पर्यावरणपूरक कागदाचे उत्पादन आणि विपणन करणारी कंपनी असून, आपल्या एकत्रित कार्यपद्धतीच्या माध्यमातून ती विविध क्षेत्रातील उद्योगांना कागद पुरविते. लेखन व मुद्रणासाठीचा कागद, क्राफ्ट पेपर, कपस्टॉक पेपर तसेच इतर विशेष दर्जाचे कागद यांचे उत्पादन ही कंपनी करते. किरकोळ व्यापार, कॉर्पोरेट, शैक्षणिक आणि सरकारी क्षेत्रांमध्ये या उत्पादनांचा वापर मोठ्या प्रमाणावर होतो. तसेच, पॅकेजिंग, एफएमसीजी, दुग्धम पॅकेजिंग, जलद सेवा देणाऱ्या रेस्टॉरंट्ससाठी अन्न व पेय पदार्थांचे पॅकेजिंग, द्रव पॅकेजिंग, लेबल आणि स्टेशनरी उत्पादने, तसेच औषध उद्योगासाठीचे पॅकेजिंग यांमध्येही ही उत्पादने उपयुक्त ठरतात.

सिल्व्हरटन इंडस्ट्रीज लिमिटेडने सिक्ब्युरिटीज अँड एक्सचेंज डॉ.ऑफ इंडिया (सेबी) या संस्थेकडे आपला इराफर रेड हेरिंग प्रॉप्रेटर्स (डीआरएचपी) सादर केला आहे. कंपनीने प्राथमिक समभाग विक्रीच्या (आयपीओ) माध्यमातून निधी उभारण्याची योजना आखली आहे. या आयपीओमध्ये ५ रुपये दर्शनी मूल्य असलेल्या समभागांचा समावेश असून, त्या अंतर्गत एकूण ३०० कोटींच्या नव्या समभागांची (फ्रेश इश्यू) विक्री केली जाणार आहे. यासोबतच विद्यमान समभागांभराकांकडील ३ कोटी २२ लाख समभागांची (ऑफर फॉर सेल) विक्रीदेखील करण्यात येणार आहे.

या समभाग विक्रीतून मिळणारा निधी काही विशिष्ट उद्दिष्टांसाठी वापरण्याचा कंपनीचा प्रस्ताव आहे. सध्याच्या उत्पादन प्रकल्पातच १४ मेगावॉट क्षमतेचा वेस्ट-टू-एनर्जी कॅप्टिव्ह पॉवर प्लंट आणि कॅप्रेस्ड बायोगॅस प्लंट उभारून शाश्वत ऊर्जा उपक्रमांमध्ये गुंतवणूक करण्यासाठी आवश्यक भांडवली खर्चासाठी अंदाजे १७७.५० कोटींचा निधी कंपनी वापरणार आहे. त्याचप्रमाणे विद्यमान उत्पादन प्रकल्पात रीवाइंड व शीअर यंत्रणांची क्षमता वाढविण्यासाठी, तसेच आतील गोदामांची उभारणीसाठी भांडवली खर्चाच्या अनुषंगाने सुमारे ३४.६४ कोटींचा निधी वापरला जाणार आहे. कंपनीची घेतलेल्या काही कर्जांची पूर्ण किंवा अंशतः परतफेड वा पूर्वपरतफेड करण्यासाठी सुमारे ७२ कोटी वापरले जातील. याशिवाय उर्वरित रकम सामान्य कॉर्पोरेट वापरासाठी राखून ठेवण्यात येणार आहे. हे उद्देख ऑबजेक्ट ऑफ इश्यूमध्ये नमूद आहेत.

ही समभाग विक्री रेड हेरिंग प्रॉप्रेटर्सच्या माध्यमातून करण्यात येत असून, विक्रीस आलेले इक्विटी शेअर्स बीएसई लिमिटेड (बीएसई) आणि नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज ऑफ इंडिया लिमिटेड (एनएसई) या दोन्ही शेअर बाजारांवर सूचीबद्ध करण्याचा कंपनीचा प्रस्ताव आहे. या इश्यूसाठी पॅटर्मोथ कॅपिटल अॅडव्हायझर्स प्रायव्हेट लिमिटेड हे बुक रनिंग लीड मॅनेजर म्हणून कार्य करीत आहेत.

आज का अंदाज

मंगळवार २२ जुलै २०२५	जबदस्त पस होणारे चानसेस	पत्थर फोड एकच	कल्याण बाजार
3	6	7	0
139	790	124	127
256	114	278	280
689	277	467	569
32	62	78	08
34	64	79	09
34	65	71	01

मुंबई बाजार	4	5	8	9
158	168	189	126	
266	348	378	289	
699	230	224	478	
42	51	86	90	
43	52	87	97	
41	53	80	96	

२२ जुलै २०२५

सर्व बाजारांसाठी

10 20 56 86

19 29 53 83

17 27 54 84

कल्याण, मुंबई आणि सर्व बाजारासाठी 6० पानांचा चार्ट मिळेल. 1०0 ठोके खात्रीशील.
प्रो. बालाजी कुमार
9822486०34

३० जून रोजी संपलेल्या तिमाहीसाठी एचडीएफसी बँकेचे आर्थिक निकाल

नागपूर, २१ जुलै : एचडीएफसी बँक लिमिटेडच्या संचालक मंडळाने शनिवार, १९ जुलै २०२५ रोजी मुंबई येथे झालेल्या बैठकीत जून ३०, २०२५ रोजी संपलेल्या तिमाहीसाठी बँकेचे (भारतीय जीएएपी अनुसार) आर्थिक निकाल मंजूर केले.

बँकेच्या या खात्यांचा आढावा बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षकांनी 'मर्यादित पुनरावलोकन' अंतर्गत घेतला आहे. स्वतंत्र आर्थिक निकाल: जून ३०, २०२५ रोजी संपलेल्या तिमाहीत एचडीएफसी बँकेचे एकूण निव्वळ उत्पन्न ५३१.७ अब्ज इतके झाले, ज्यामध्ये बँकेच्या सहाय्यक कंपनी एचडीबी फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेडच्या अलीकडील आयपीओ मध्ये ऑफर फॉर सेलच्या

माध्यमातून अंशतः विक्री करून मिळालेला ९१.३ अब्ज रुपयांचा नफा समाविष्ट आहे. मागील वर्षीच्या याच तिमाहीत हे उत्पन्न ४०५.१ अब्ज होते. जून ३०, २०२५ रोजी संपलेल्या तिमाहीत बँकेचे निव्वळ व्याज उत्पन्न (म्हणजे व्याज उत्पन्नातून व्याज खर्च वजा करून उरलेली रक्कम) ५.४% ने वाढून ३१.४ अब्ज झाले, जे मागील वर्षीच्या समान तिमाहीत २९८.४ अब्ज होते. एकूण मालमत्तेच्या तुलनेत बँकेचा कोअर निव्वळ व्याज मार्जिन ३.३५% इतका होता. यामध्ये ठेवीपेक्षा मालमतांची किंमत अधिक वेगाने वाढल्याचा परिणाम दिसून आला. मागील तिमाही (मार्च ३१, २०२५) मध्ये हा मार्जिन ३.४६% होता.

राशीभविष्य

विवेकाने काम करा.

तुळ: थाराशींच्या व्यक्तींना आज काहीतरी गुडन्यूज मिळेल. नोकरी करणाऱ्यांना मोठा आर्थिक लाभ होऊ शकतो. मात्र बिझनेस करणाऱ्यांनी खर्चावर नियंत्रण ठेवणे गरजेचे आहेत.

वृश्चिक : आज व्यवसायात नवीन प्रयोग फायदेशीर ठरतील. नोकरीत अधीनस्थ लाभदायक ठरतील. घर आणि व्यवसायाच्या जागेच्या सजावटीवर जास्त पैस खर्च होऊ शकतात.

धनु : राग टाळा. बोलण्यावर नियंत्रण ठेवा. नोकरी करणाऱ्या लोकांना त्यांच्या कामाच्या ठिकाणी जास्त लक्ष द्यावे लागेल. पती पत्नीने एकमेकांवरील विश्वास वाढवण्याचा प्रयत्न करावा.

मकर : आजचा दिवस उत्तम राहील. बचत करण्यावर लक्ष द्या. आरोग्याकडे दुर्लक्ष करू नका. आज खूप धावपळ होईल. काही कारणांमुळे प्रवाशांचे योग्य संभवतात.

कुंभ : आपल्या जोडीदारासोबत वेळ घालवावा. जर एखाद्या विषयावर काही अडचणी असतील तर मनमोकळेपणाने संवादसाधा. या आठवड्यात कोणतीही गुंतवणूक करू नका.

मीन : आज व्यवसायात चांगले उत्पन्न मिळण्याचे संकेत आहेत. त्यामुळे संचित भांडवली संपत्ती वाढेल. आर्थिक बाबतीत पूर्वी केलेले प्रयत्न यशस्वी होतील. उत्पन्नाचे नवीन स्रोत निर्माण होतील.

अभिषेक मलिकने शेअर केले

त्याचे ऑन-द-गो फिटनेस हॅक्स

मुंबई, २१ जुलै : झी टीव्हीवरील जमाई नंबर १ ही मालिका तिच्या रोचक कथानकामुळे आणि किरष्मादायक पात्रांमुळे प्रेक्षकांचे लक्ष वेधून घेत आहे. या मालिकेमध्ये मुख्य भूमिका नील साकारणारा अभिनेता अभिषेक मलिक परिपूर्णपणे आकर्षकपणा आणि जबाबदारी यांच्यातील समतोल साधत आहे. पडद्यावर प्रेक्षकांना खिळवून ठेवणारा अभिषेक, पडद्यामागेही व्यस्त शूटिंग शेड्यूल असूनही आपल्या आरोग्य आणि फिटनेसबद्दल तितकाच समर्पित आहे.

शूटिंगचे सततचे सीन आणि दीर्घ तासांच्या वेळापत्रकात फिटनेससाठी वेळ काढणे अनेकांसाठी कठीण वाटते. पण अभिषेक आपल्या धावपळीच्या दिवसांतही सक्रिय राहण्याच्या शिस्तीत अडथळा येऊ देत नाही. तो सेटवरील कोणत्याही मोकळ्या जागेला स्वतःच्या वर्कआउट स्पेसमध्ये रूपांतरित करतो. मेकअप रूममध्ये रेसिस्टन्स बँडने वर्कआउट करणे असो, सीनच्या बदलाच्या दरम्यान कोअर एक्सरसाईज करणे, किंवा दोन टेक्समधल्या वेळेत थोडा बॉक्स घेणे अशा प्रकारे अभिषेक सतत हालचाल करत राहतो. तो आपल्या शिस्तीचे श्रेय 'माइडकुल' म्हणजे जागरूक खाण्यालाही देतो. शूटिंग दरम्यान ब्रेकमध्ये तो नेहमी घरचे साधे आणि सोपे जेवण पसंत करतो. साखरयुक्त र्न्सस टाळून, तो प्रोटीन बार्स, फळे आणि भरपूर पाणी घेणे पसंत करतो.

अभिषेक म्हणाला, फिटनेस मला संतुलित ठेवतो, विशेषतः जेव्हा शूटिंगचे दिवस खूप लांबतात किंवा अनेकशेत असतात. मला प्रत्येक वेळी जिमसाठी वेळ मिळत नाही, पण मी सतत हालचाल करत राहतो जरी तो फक्त १५ मिनिटांचा सेटवरील वॉक असो, शॉर्ट्समधून ब्रेक घेत स्ट्रेचिंग असो, पायऱ्या चढणे असो किंवा स्टेप-अप एक्सरसाईज. अनेक वेळा मी सेटवर जे काही सापडेल त्याचा वापर करतो. उदा. स्कॉट्ससाठी खुर्ची, पुरा-अपससाठी भिंत. फिटनेस म्हणजे केवळ सिक्स-पॅक अ‍ॅब्स नव्हे तर सतत सक्रिय राहणे, ताजेतवाने वाटणे, आणि शरीर व मनाची काळजी घेणे. धावपळीच्या दिवसात या छोट्या सवयी खूप मोठा बदल घडवून आणतात.

अभिषेकचा फिटनेसबाबतचा दृष्टिकोन सोपा पण प्रभावी आहे खूप काही करण्यापेक्षा दररोज थोडे तरी काहीतरी करणे अधिक महत्त्वाचे आहे. आगामी भागांमध्ये प्रेक्षकांना पाहायला मिळेल की नील कशा पद्धतीने कांचनचे (पापिया सेनगुप्ता) खरे रूप समोर आणण्याचा प्रयत्न करतो. पण तो यशस्वी होईल का ?

की कांचन पुन्हा एकदा तिच्या धूर्त डावांनी त्याला फसवेल ?

अभिनेत्रींनी सांगितले त्यांच्या मेकअप पॅशनबाबत !

मुंबई, २१ जुलै : अभिनेत्रींसाठी मेकअप फक्त त्यांच्या कामापुरता मर्यादित नाही, तर मेकअपच्या माध्यमातून त्यान स्वतःला आणि त्यांच्यापॅशनला व्यक्ता करतात. नवीन शेंड्ससह प्रयोग करायचा असो, छान हायलाइटर शोघायचे असो किंवा योग्य न्यूड लिपस्टिक शोघायची असो मेकअप शॉपिंग टास्कपेक्षा उत्साहवर्धक बाब बनली आहे. एण्ड टीव्हीवरील अभिनेत्री मेकअपप्राती त्यांचे अखिरत प्रेम आणि त्यांच्या कलेकनध्ये नवीन प्रोडक्टची भर केल्या शिवाय कशाप्रकारे राहू शकत नाही याबाबत सांगत आहेत. या अभिनेत्री आहेत सोनल पवार (मलायका, हप्पू की उलटन पलटन') आणि विदिशा शिवास्तव (अनिता भाव्ती, भाबीजी घर पर है'). मालिका हप्पू की उलटन पलटन' मध्ये मलायकाची भूमिका साकारणाऱ्या सोनल पवार म्हणाल्या, प्रामाणिकपणे सांगायचे तर, मी कधीही, कुठेही मेकअपसामग्रीची खरेदी करू शकते. माझ्याकडे पाच ब्लोसर्स किंवा दहा लिपस्टिक्स असल्या तरी मी खरेदी करते. मला काहीतरी फ्रिक्वेंसी व चांगले उत्पादन दिसले की ते लावून पाहते. मेकअप माझ्यासाठी थेरेपीसारखे आहे. मला नवीन रंग व फिनिशेशचा शोध घ्यायला आवडतो. ऑनलाइन ब्राऊन्जिंग करत असले किंवा स्टोअरमधून सहज चालत असले की मी काहीतरी नवीन खरेदी करते. माझे कलेकान वाढत आहे, पण प्रत्येक उत्पादनामधून नवीन आनंद मिळतो. मला विशेषतः विविध प्रकारे मेकअपच्या येणारी उत्पादने आवडतात, जसे टिट, जे ओठ व गालांवर लावता येते किंवा शिमार, जे डोळ्यांच्या पापण्यांना आकर्षक करते. मी दररोज आकर्षक व किमान लुकला प्राधान्य देते, ज्यासाठी टिटेंड मॉइश्चरायझर, मस्करा व सॉफ्ट लिप टिटंचा वापर करते. या जलद, फ्रेश मेकअपमधून मला उत्साही वाटते. दररोज हेवी मेकअप करण्याची गरज नाही, तर त्यामधून माझे व्यक्तिमत्त्व दिसून येण्याला प्राधान्य देते, तसेच माझ्या मूडनुसार वेगवेगळे लुक्स तयार करते.

शब्दकोडे क्रमांक २१७२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
			११	१२					
१४	१५		१६			१७			

२२	२३	२४		२५		२६	२७	२८	२९
२८				२९		३०			३१
३२	३३	३४		३५	३६		३७		

३८		३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६
४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
५४		५५		५६	५७	५८			५८

	५९	६०	६१		६२		६३		
६४		६५	६६	६७					
	६८		६९	७०	७१	७२	७३		७४
७५		७६				७७			

४८) एक कडवे धान्य	४८) एक कडवे धान्य
४९) समुद्रकिनारा	४९) समुद्रकिनारा
५२) बळ, शक्ती	५२) बळ, शक्ती
५४) माळ धारण करणारा	५४) माळ धारण करणारा
५६) खसखस लावलेला एक गोड पदार्थ	५६) खसखस लावलेला एक गोड पदार्थ
५९) बोबडी वळाल्या नंतरची भाषा	५९) बोबडी वळाल्या नंतरची भाषा

६२) च्या बरोबर	६२) च्या बरोबर
६३) श्रम	६३) श्रम
६४) ओठा, पार	६४) ओठा, पार
६५) उथळ वाटी	६५) उथळ वाटी
६६) मीन	६६) मीन
६८) विरोध, अडथळा	६८) विरोध, अडथळा
७०) रमापती	७०) रमापती
२६) संपूर्ण	२६) संपूर्ण
२८) नवीचे तीर	२८) नवीचे तीर
२९) बनकर	२९) बनकर
३०) कमी बोलणारा	३०) कमी बोलणारा
३२) दिवा	३२) दिवा
३३) पाण्यावरील लाट	३३) पाण्यावरील लाट
३५) गैरसाध	३५) गैरसाध
३७) विरी, शक्ती सामर्थ्य	३७) विरी, शक्ती सामर्थ्य
३८) एकटा, खच सिंचन	३८) एकटा, खच सिंचन
४०) गहाचे पीठ	४०) गहाचे पीठ
४१) कैफ नद	४१) कैफ नद
४२) एक ऋतू	४२) एक ऋतू
४३) मोठे डोळे, विदूष	४३) मोठे डोळे, विदूष
४५) पायाचे उभे हाड	४५) पायाचे उभे हाड

७३) तामरी रागीट	३०) वजनदार
७५) वाळवी	३१) हाताचा तळवा
७६) दूरी	३४) गरीब, निर्धन
७७) डबकें, तड्ड फुगलेला	३६) वस्तू, माल ३७)

उभे शब्द :-	विसंगती,
२) संस्कृत भाषा	३८.) साईबाबांचा एक संदेश
३) बदल	३९) छोटा दरवाजा
४) लोभी	४४) भरभराट
५) बळ, दम, मार	४५) त्या प्रमाणे
६) हिच्या विषारी सापाची जात	४७) लो टिळकांनी लिहिलेला एक टीका ग्रंथ
७) साहित्यातील नऊ भावना	५०) बेपता, ठावठिकाणा न लागले असे
८) पाऊल	५१) तालकाळ
९) सोशीक, सोसण्याचा स्वभाव	५३) अरुंद तोंडाची लांब पिशवी

एखाद्या निवातं संध्याकाळी मित्रमंडळींसोबत गप्पांचा फड जमवताना काहीतरी चटपटीत खावंसं वाटतं. एखाद्या चाट पदार्थांमुळे तोंडाला छान चव येते. अशावेळी झटपट तयार होणारी कॉर्न आलू मसाला चाट ही रेसिपी तुम्ही ट्राय करू शकता.

सामग्री : एक कप उकडलेले स्वीट कॉर्न, उकडलेल्या बटाट्याचे काप एक कप, दोन टोमॅटो, एक टेबलस्पून आल्याची पेस्ट, अर्धा टेबलस्पून हळद, प्रत्येकी एक टेबलस्पून जिरेपूड, धनेपूड आणि लाल तिखट, मॅगी मसाल्याचं एक पाकीट, चिमूटभर हिंग, दोन हिरव्या मिरच्या, अर्ध लिंबू, चिरलेली कोथिंबिर,

कॉर्न आलू मसाला चाट

तीन चमचे तेल, चवीनुसार मीठ

कृती : टोमॅटो आणि हिरवी मिरची बारीक चिरून घ्या. एका कढईत तेल घाला. गरम झाल्यावर त्यात जिरेपूड घालून मंद आचेवर परतून घ्या. आता त्यात हिंग, आल्याची पेस्ट, हिरवी मिरची घालून परता. यानंतर टोमॅटो, हळद,

झटपट रेसिपी

करून लिंबाचा रस आणि कोथिंबिर घाला. कॉर्न आलू चाट तयार आहे. त्यावर शेव आणि कांदा घालून खाता येईल. ➡

धनेपूड, लाल तिखट आणि चवीनुसार मीठ घाला. टोमॅटो नीट शिजवून घ्या. टोमॅटो मऊ शिजल्यावर त्यात स्वीट कॉर्न आणि बटाटे घालून हलकून घ्या. कढई झाकून ठेवा. पाच मिनिटांनंतर मध्यम आचेवर कॉर्न-बटाट्याचं मिश्रण परतून घ्या. मग त्यात मॅगी मसाला घालून हलकून घ्या. गॅस बंद करून लिंबाचा रस आणि कोथिंबिर घाला. कॉर्न आलू चाट तयार आहे. त्यावर शेव आणि कांदा घालून खाता येईल. ➡

शो भित कुमार सिंह यांची कहाणी फारच प्रेरणादायक आहे. त्यांनी आयुष्यात अनेक चढ-उतारांचा सामना केला. एकेकाळी संन्यास घेण्यासाठी निघालेले शोभित आज एक यशस्वी उद्योजक आहेत. कानपूरचे रहिवासी असलेले शोभित जवळपास दीड वर्ष आश्रमात संन्यासी म्हणून राहत होते. मात्र आई-वडिलांच्या दबावामुळे त्यांना पुन्हा घरी यावे लागले. त्यानंतर शोभित यांनी लग्न केले. आज शोभित १२० कोटी रुपयांचा टर्नओव्हर असलेल्या खेळणी आणि स्टेशनरी ब्रँडचे मालक आहेत. शोभित कुमार सिंह उत्तर प्रदेशातील कानपूर येथील रहिवासी आहेत. त्यांचा जन्म एका धार्मिक कुटुंबात झाला असून त्यांनी १९९७ मध्ये अलीगढ मुस्लिम युनिव्हर्सिटीमधून इकोनॉमिक्समध्ये बीए ऑनर्स केले होते. १९९९ मध्ये त्यांनी फायनान्समध्ये एमबीए केले. त्यांनी दिल्लीत एका जर्मन सॉफ्टवेअर कंपनीत पहिली नोकरी केली. तिथे त्यांनी असिस्टंट मॅनेजर म्हणून काम केले. सुरुवातीपासूनच त्यांचे मन अध्यात्माकडे झुकलेले होते. त्यांनी विविध धर्मांचा अभ्यास केला. त्यात वैदिक व्यवस्थापन कार्यक्रम, इस्लामिक शिकवणी आणि ख्रिश्चन धर्मशास्त्र यांचा समावेश आहे. एमबीए आणि नंतर जर्मन सॉफ्टवेअर फर्ममध्ये करिअर

संन्यास सोडून उभारला उद्योग

सुरु केल्यानंतर वयाच्या २६ व्या वर्षी शोभित यांनी भौतिक सुखाचा त्याग करण्याचा निर्णय घेतला. ते ऋषिकेश येथे महर्षी महेश योगी यांच्या आश्रमात संन्यासी म्हणून राहू लागले. तिथे त्यांनी जवळपास १८ महिने वास्तव्य केले. साधारण दीड वर्षांनंतर आई-वडिलांच्या दबावानंतर त्यांनी संन्यासी आयुष्य सोडून लग्न केले. त्यांची पत्नी बडोद्यातील एका व्यावसायिक कुटुंबातील होती. त्यामुळेच त्यांनी व्यवसायात पाऊल ठेवले.

शोभित कुमार सिंह यांनी २०१६ मध्ये 'स्टोन

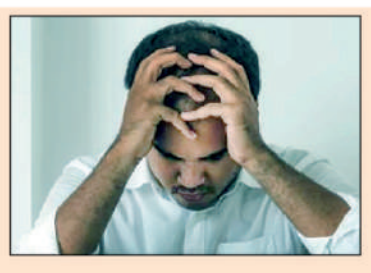

सफायर इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड' ही कंपनी सुरु केली. कंपनीने त्यांच्या ब्रँडअंतर्गत लहान मुलांची खेळणी आणि स्टेशनरीचे मार्केटिंग सुरु केले. त्यांनी 'स्टोन सफायर इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड'ला एक अग्रगण्य मेक इन इंडिया स्टेशनरी आणि खेळण्यांचा ब्रँड बनवण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका निभावली. त्यांच्या कंपनीचा टर्नओव्हर १२० कोटींचा आहे. त्यांनी मुलांसाठी 'आर्ट अँड कल्चर किट' ची देखील सुरुवात केली होती. त्यानंतर स्टेशनरी, खेळणी, गेम्स आणि होम प्रॉडक्ट्सच्या उत्पादनाला सुरुवात केली. शोभित यांच्याकडे ५००हून अधिक एसकेयू (स्टॉक-कीपिंग यूनिट्स) आहेत. त्यांनी प्ले-डॉ, माय लिटिल पोनी, प्लेकूल, बार्बी, हॉट व्हिल्स, मार्व्हल, फ्रिशर-प्राइस, डिज्नी सारख्या प्रसिद्ध आंतरराष्ट्रीय ब्रँडसाठी खेळण्यांच्या उत्पादनाचे लायसेन्स मिळवले आहे. कंपनीकडे संपूर्ण भारतात वितरण नेटवर्क आहे. तीस हजारांहून अधिक दुकानात त्यांचा माल जातो. ➡

लग्न ठरत नाही...

मी २९ वर्षांचा तरुण असून बँकेत चांगल्या पदावर नोकरी करतो. मी दिसायला चारघोयांसारखाच आहे. गेल्या वर्षभरापासून माझ्यासाठी वधूसंशोधन सुरु आहे. पालकांनी यासाठी पुढाकार घेतला आहे. सर्वतोपरी प्रयत्न करूनही माझं लग्न ठरत नाही. आम्ही वर्तमानपत्रांमध्ये जाहिराती दिल्या आहेत. विविध मॅट्रोमोनियल साईट्सवरही नाव नोंदवलं आहे. कधी पत्रिका जुळत नाहीत तर कधी स्वभाव न जुळल्यामुळे बोलणी फिस्कटतात. मी एका सुशिक्षित, पुढारलेल्या कुटुंबातला मुलगा आहे. आर्थिकदृष्ट्याही स्थिरस्थायी आहे. त्यामुळे आता लग्न करायचं आहे. पण लग्न ठरण्यात येणाऱ्या अडचणींमुळे मी खूप अस्वस्थ आहे. अनेकदा मला खूप निराश वाटतं आणि मी नियतीला दोष देत बसतो. माझ्यावर मनापासून प्रेम करणारी मुलगी कधीच मिळणार नाही, असं आता वाटू लागलं आहे. मी काय करू ?

उत्तर : सुयोग्य जोडीदार कधी मिळेल, हे कोणीच ठामपणे सांगू शकणार नाही.

मॅट्र मॅकेिंग सद्यपरिस्थितीत तू स्वतःला वेळ दे. स्वविकास करण्याचा प्रयत्न कर. व्यावसायिकदृष्ट्या यशस्वी असणं आणि सुशिक्षित, पुढारलेल्या कुटुंबाचा भाग असणं या तुझ्या जमेच्या बाजू आहेत. सततच्या अपयशामुळे खचणं, नैराश्य येणं स्वाभाविक आहे. यातून बाहेर पडण्यासाठी समुपदेशकांची मदत घेता येईल. सोशल मीडियाच्या माध्यमातून तू समविचारी लोकांशी संवाद साध. नव्या लोकांना भेटण्यासाठी काही ग्रुप्समध्ये सहभागी हो. लग्न ही जन्मभराची कमिटमेंट आहे. गोष्टी जुळून यायला वेळ लागतो. तू धीर सोडू नकोस. मुख्य म्हणजे उतावळेपणाने कोणताही निर्णय घेऊ नकोस. तुला मनासारखा जोडीदार नक्कीच मिळेल. ➡

करा परदेशात एलएलबी

मी खर्चात परदेशातून कायद्याचे शिक्षण घेण्याची इच्छा आहे का ? मग ही अत्यंत चांगली संधी आहे. अनेक देशांमध्ये कायद्याचे शिक्षण अत्यंत स्वस्त दरात दिले जाते. स्वस्त असण्यासोबतच या पदवीला जगभर मान्यतादेखील असते. त्यामुळे ही पदवी घेऊन जगभरात कुठेही वकिलीचा व्यवसाय सुरु करू शकता. जर्मनी, फ्रान्स, स्पेन आणि पोर्तुगाल हे युरोपीयन देश एलएलबीसाठी कमी ट्युशन फी आणि स्वस्त राहणीमानासाठी प्रसिद्ध आहेत. या देशांमधील सरकारी विद्यापीठांमध्ये मोफत शिक्षण दिले जाते. ज्या ठिकाणी ट्युशन फी घेतली जाते. तीदेखील अत्यंत कमी असते. त्यामुळे परदेशात शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्यांसाठी हे देश उत्तम पर्याय ठरू शकतात. भारतमध्येही कायद्याचं शिक्षण स्वस्तात मिळते. विशेषतः लहान शहरांतील खासगी महाविद्यालयांमधील एलएलबीची फी दहा हजारांपासून ते दीड लाखांपर्यंत असते. बांग्लादेश हा भारताचा शेजारी देश असून इथे

एलएलबीसाठी वार्षिक ट्युशन फी ३० हजारांपासून सुरु होते. याच देशातील काही ठिकाणी एक लाखपर्यंत फी घेतली जाते. इथली भाषा, राहणीमान आणि संस्कृती भारतासारखीच असल्यामुळे भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी इथे शिक्षण घेणे सोपे उरते. नेपाळमध्येही एलएलबीसाठी ४० हजारांपासून ते एक लाख २० हजारांपर्यंत फी आहे. दोन्ही देश भारताचे शेजारी देश आहेत. त्यामुळे भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी अधिक अनुकूल मानले जातात. रशिया आणि तुर्कस्तानमध्येही एलएलबी शिक्षण कमी खर्चात करता येऊ शकते. मात्र या देशांमध्ये राहण्याचा किंवा इतर खर्च जीवनावश्यक खर्च जास्त आहेत. त्यामुळे इतर दोन देशांच्या तुलनेत रशिया आणि तुर्कस्तानमध्ये शिक्षणाचा खर्च थोडा जास्त असू शकतो. ➡

उच्च शिक्षण

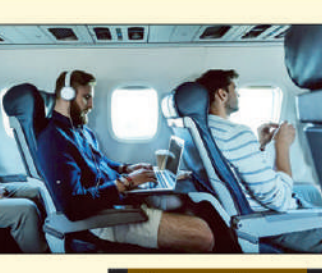
एलएलबीसाठी वार्षिक ट्युशन फी ३० हजारांपासून सुरु होते. याच देशातील काही ठिकाणी एक लाखपर्यंत फी घेतली जाते. इथली भाषा, राहणीमान आणि संस्कृती भारतासारखीच असल्यामुळे भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी इथे शिक्षण घेणे सोपे उरते. नेपाळमध्येही एलएलबीसाठी ४० हजारांपासून ते एक लाख २० हजारांपर्यंत फी आहे. दोन्ही देश भारताचे शेजारी देश आहेत. त्यामुळे भारतीय विद्यार्थ्यांसाठी अधिक अनुकूल मानले जातात. रशिया आणि तुर्कस्तानमध्येही एलएलबी शिक्षण कमी खर्चात करता येऊ शकते. मात्र या देशांमध्ये राहण्याचा किंवा इतर खर्च जीवनावश्यक खर्च जास्त आहेत. त्यामुळे इतर दोन देशांच्या तुलनेत रशिया आणि तुर्कस्तानमध्ये शिक्षणाचा खर्च थोडा जास्त असू शकतो. ➡

विमानात कोणते कपडे घालाल ?

आ पण नेहमीच फॅशनच्या किंवा आरामाच्या नावाखाली शॉर्ट्स किंवा क्रॉप कपडे घालून बाहेर पडतो. मुली क्रॉप टॉप आणि शॉर्ट्स घालून बाहेर पडतात आणि मुलेही शॉर्ट्स किंवा कॅप्रीज घालून बाहेर पडतात; पण लांबच्या प्रवासात याच गोष्टी त्रासदायक ठरतात. कारण ३८ हजार फूट उंचीवर उडणाऱ्या विमानात एसी एक मिनिटही थांबू शकत नाही. अशा परिस्थितीत, एकतर व्यक्तीकडे स्वतःचे ब्लॅकट किंवा शाल असावी किंवा थंडीपासून संरक्षण करू शकतील असे कपडे असावेत. छोट्या कपड्यांमुळे प्रवासभर कुडकुडत राहावे लागू शकते.

फिलप फ्लॉप्स
फिलप फ्लॉप फुटवेअर आरामदायी असले, तरी अशा चपलांचा इमर्जन्सी गेटकडे जाण्यासाठी अजिबात उपयोग नाही. त्यामुळे धावताना पडू शकता आणि दिसायलादेखील अशा चपला विमानतळावर अजिबात चांगल्या दिसत नाहीत.

पॉलिस्टर आणि सिंथेटिक कपडे
असे कपडे कितीही चमकदार आणि ब्रँडेड दिसत असले, तरी त्यांचे कापड अजिबात योग्य नसते. फ्लाइटमध्ये एसीच्या तापमानात चढ-उतार होतो. त्यामुळे मध्येच एसी काम करत नसेल तर अशा कपड्यांमध्ये

अस्वस्थ वाटू शकते. विमानाला टेकऑफ करण्यासाठी थोडा वेळ लागतो. अशा परिस्थितीत उकाड्यात बसू शकत नाही. म्हणून ब्रिदेबल म्हणजेच सुती कपडे घालणे चांगले ठरते. आगीपासून कोणीही वाचू शकत नाही. विमान प्रवासात घडू कपडे घालण्याचा प्रयत्न

करू नका. कारण कधी कुठेही आगीसारखी परिस्थिती उद्भवली तर सिंथेटिक कापड लवकर आग पकडतात आणि त्यात लवकर अडकू शकता. असे होऊ नये असे वाटत असेल तर असे कापड घाला, जे तुमचे आगीपासून संरक्षण करू शकतील.

स्ट्रेचेबल किंवा अँडजस्टेबल कपडे
विमानात प्रवास करताना, असे कपडे घालावेत जे स्ट्रेचेबल आणि अँडजस्टेबल असतील. कारण विमान टेकऑफ करते, तेव्हा अनेकांना पोट फुगणे, डोके जड होणे किंवा उलट्या झाल्यासारखे वाटणे या समस्या जाणवू शकतात. त्यामुळेच तुम्ही हवे तसे अँडजस्ट करता येतील किंवा सैल असतील असे कपडे घालणे चांगले ठरते. गरज पडल्यास ते काढता येतील. ➡

अर्ज तरी करा

सध्या प्रत्येक क्षेत्रात तंत्रज्ञानाचा वापर वाढतो आहे. त्यामुळे सातत्याने नव्या संधी, नव्या नोकऱ्या निर्माण होत आहेत. मात्र विद्यार्थी अशा नोकऱ्यांसाठी तयार नसतात. आपल्याकडे पुरेशी कौशल्यं नाहीत असं त्यांना वाटतं. या कारणांमुळे ते अर्जही करत नाहीत. मात्र एखाद्या नोकरीसाठी शैक्षणिकदृष्ट्या पात्र नसलेल्या विद्यार्थ्यांनीही अर्ज करायला हवेत. सध्या कंपन्यांमध्ये वेगवेगळ्या पदांची निर्मिती होते आहे. आधी अशी पदं अस्तित्वात नव्हती. बदलतं तंत्रज्ञान, सोशल मीडियाचा वाढता वापर यामुळे सगळं गणित बदलून गेलं आहे. त्यातच कंपन्या आपल्या कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षणही देतात. त्यामुळे घाबरून जायचं काहीच कारण नाही. सध्याच्या काळात अनेक नव्या संधी उपलब्ध होत आहेत. आपण प्रत्येक क्षेत्रातले तज्ज्ञ असू शकत नाही. मात्र प्रशिक्षण घेतल्यानंतर आपण कौशल्य विकसित करू शकतो. त्यामुळे अशा संधी साधायला काहीच हरकत नाही. किमान अर्ज तर नक्कीच करायलाच हवा. नोकरीच्या बाजारपेठेवर नजर टाकली तर ८४ टक्के कंपन्या नव्या कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देतात. त्यामुळे आपल्याकडे कौशल्यं नसतील तरी ती आत्मसात करता येतात. जवळपास ४२ टक्के अर्जदारांकडे नोकरीशी संबंधित कौशल्यं नसतात असं एक अहवाल सांगतो. त्यामुळे तरणांनी नोकरीसाठी अर्ज करून किमान मुलाखत द्यावी असं तज्ज्ञ सांगतात. ➡

वॉर्म अप' आणि 'कूल डाउन' ही व्यायामाची महत्वाची अंगे आहेत.

वॉर्म अप' आणि 'कूल डाउन' ही व्यायामाची महत्वाची अंगे आहेत. वॉर्म अपमुळे शरीर व्यायामासाठी सज्ज होतं. यामुळे दुखापती टाळता येतात. कूल डाउनमुळे हृदयाचे ठोके आणि श्वास पूर्वपदावर यायला मदत होते. पण अनेक जण फक्त मुख्य व्यायामावर भर देतात. वॉर्म अप आणि कूल डाउन किती महत्वाचं आहे हे अनेकांच्या गावीही नसतं. आपल्या काही चुकांमुळे व्यायामाचे सगळे लाभ मिळत नाहीत. व्यायामादरम्यान होणाऱ्या चुकांची वार्मापिषी...

* धावण्याच्या दिनक्रमात वॉर्म अप टाळून जातं. मात्र वॉर्म अपमुळे हृदयगती वाढते. स्नायूंना ऑक्सिजनयुक्त रक्ताचा पुरवठा होतो. शरीराचं तापमान वाढतं. वॉर्म अपमुळे शरीर व्यायामासाठी सज्ज होतं.

* काही जण झटपट वॉर्म अप उरकतात. दोन मिनिटं वॉर्म अप केलं की झालं, असं काहीना वाटतं. ही खूप मोठी चूक

टाळा या चुका

आहे. व्यायाम करण्याआधी ५ ते १० मिनिटं वॉर्म अप करावं.

* प्रत्येक व्यायामप्रकाराआधी वेगळं वॉर्म अप करावं लागतं. मात्र आपण एकाच पद्धतीने वॉर्म अप करत रहातो. यामुळे व्यायामाचं तंत्र बिघडतं.

* व्यायामानंतर कूल डाउन केलं नाही तर स्नायूंना त्रास होऊ शकतो. कूल डाउननंतर व्यायामामुळे झालेली शरीराची झीज भरून निघते.

* व्यायामानंतर शरीर ताणायला हवं. व्यायामादरम्यान स्नायूंमध्ये लॅक्टिक ॲसिड साचतं. यामुळे स्नायूंमध्ये वेदना जाणवतात. शरीर ताणल्यामुळे हा त्रास कमी होऊ शकतो. अर्थात

फिटनेस फंडा

स्ट्रेचिंगचं हे सत्र वेदनादायी नसावं. स्ट्रेचिंगमुळे त्रास होत असेल तर तज्ज्ञांची मदत घ्यावी.

* वॉर्म अपची सुरुवात धीम्या गतीने करावी. हे व्यायाम सौम्य असावेत. व्यायामाची गती हळूहळू वाढवायला हवी. अचानक तीव्र व्यायाम केला तर स्नायूंचा त्रास होऊन टिश्यू फाटू शकतात.

* व्यायाम अचानक थांबवू नये. वॉर्म अपप्रमाणे कूल डाउनही धीम्या गतीने करावं. तुम्ही धावण्याचा व्यायाम करत असाल तर कूल डाउनसाठी आधी जॉगिंग करावं. मग ब्रिस्क वॉकिंगकडे वळावं आणि शेवटी हळू चालावं आणि थांबावं. ➡

